

Γενική Γραμματεία
Διά Βίου Μάθησης
& Νέας Γενιάς

Οδηγός
Σπουδών

Ειδικότητα :
Ξεναγός σε Μουσεία και
Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς
Χώρους (άτομα με προβλήματα
όρασης ή προβλήματα ακοής)

Ι.Ε.Κ.
Ινστιτούτο
Επαγγελματικής
Κατάρτισης

Έκδοση: Α΄, Ιούλιος 2017

Περιεχόμενα

1. Γενικές Πληροφορίες.....	3
1.1. Ονομασία Ειδικότητας.....	3
1.2. Ομάδα Προσανατολισμού.....	3
1.3. Προϋποθέσεις εγγραφής.....	3
1.4. Διπλώματα – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά.....	3
1.5. Διάρκεια Σπουδών.....	3
1.6. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.....	4
1.7. Πιστωτικές Μονάδες.....	4
1.8. Σχετική Νομοθεσία.....	4
2. Σύνομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (Προφίλ Επαγγέλματος).....	5
3. Αναλυτική Περιγραφή των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες για τη συγκεκριμένη ειδικότητα).....	6
3.1 Γενικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες.....	6
3.2 Επαγγελματικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες.....	7
4 Αντιστοιχίσεις Ειδικότητας.....	8
5 Κατατάξεις.....	8
6 Πρόγραμμα Κατάρτισης.....	8
6.1.Ωρολόγιο Πρόγραμμα.....	8
6.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα.....	9
Μαθήματα.....	9
Α΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	9
Β΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	22
Γ΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	33
Δ΄ Εξάμηνο – Ώρες-Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο.....	45
Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία.....	55
7. Μέθοδοι Διδασκαλίας, Μέσα Διδασκαλίας, Εξοπλισμός, Εκπαιδευτικό Υλικό.....	56
8. Προδιαγραφές Εργαστηρίων & Εργαστηριακός Εξοπλισμός.....	57
9. Οδηγίες για τις εξετάσεις Προόδου και Τελικές.....	57
11. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.....	58
12. Προσόντα Εκπαιδευτών.....	58
13. Παραπομπές.....	62

1. Γενικές Πληροφορίες

Ο παρών Οδηγός Σπουδών αφορά στην ειδικότητα «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει, σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποφοίτους Σ.Ε.Κ.

1.1. Ονομασία Ειδικότητας

«Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)»

1.2. Ομάδα Προσανατολισμού

1.3. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ειδικότητα «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως : Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ), Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ). Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στην Υ.Α. 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».

1.4. Διπλώματα – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους στο Ι.Ε.Κ. λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. λαμβάνουν **Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5**. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

1.5. Διάρκεια Σπουδών

Η φοίτηση στα Ι.Ε.Κ. είναι πέντε (5) συνολικά εξαμήνων, επιμερισμένη σε τέσσερα (4) εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης συνολικής διάρκειας έως 1.200 διδακτικές ώρες ειδικότητας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών και σε ένα εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας, συνολικής διάρκειας 960 ωρών.

1.6. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε 8 Επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ μετά από πιστοποίηση, αντιστοιχεί στο 5^ο από τα 8 επίπεδα.

Οι υπόλοιποι τίτλοι σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα κατατάσσονται στα εξής επίπεδα:

- Επίπεδο 1: Απολυτήριο Δημοτικού.
- Επίπεδο 2: Απολυτήριο Γυμνασίου.
- Επίπεδο 3: Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας που χορηγούν οι Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- Επίπεδο 4: Απολυτήριο Γενικού Λυκείου. Πτυχίο ΕΠΑΣ. Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου και Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας που χορηγείται στους αποφοίτους της Γ' τάξης των ΕΠΑΛ.
- Επίπεδο 5: Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους της Τάξης Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. μετά από πιστοποίηση.
- Επίπεδο 6: Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευση (Πανεπιστημίου και ΤΕΙ).
- Επίπεδο 7: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης.
- Επίπεδο 8: Διδακτορικό Δίπλωμα.

1.7. Πιστωτικές Μονάδες

Θα συμπληρωθεί όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

1.8. Σχετική Νομοθεσία

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Υ.Α. 5954(Φ.Ε.Κ. Β'1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».
4. ΚΥΑ 3691 (ΦΕΚ Β 945/15-04-2014) «Ίδρυση Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης Ειδικής Αγωγής»
5. Υ.Α. 3900/10-04-2014 (ΑΔΑ: ΒΙΗΔ9-129) Ειδικότητες Ι.Ε.Κ. Ειδικής Αγωγής

2. Σύντομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (Προφίλ Επαγγέλματος)

Επαγγελματικό περίγραμμα ειδικότητας

Ο απόφοιτος της ειδικότητας των ΙΕΚ «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» με τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που θα έχει αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του, θα μπορεί να εφαρμόζει τις αρχές της επικοινωνίας, της ορθής ξενάγησης και περιήγησης των μεμονωμένων επισκεπτών και των groups των ξεναγούμενων. Θα απασχολείται σε αρχαιολογικούς χώρους, σε δημόσια και ιδιωτικά μουσεία, σε πολιτιστικούς χώρους και σε χώρους φυσικού κάλλους.

Συγκεκριμένα, ο Ξεναγός συνοδεύει συνήθως ομάδες τουριστών από το χώρο διαμονής τους στους τόπους που θέλουν να επισκεφθούν. Τους κατευθύνει σε συγκεκριμένους χώρους και τους εξηγεί αναλυτικά τι ακριβώς είναι αυτό που βλέπουν, ποια είναι η ιστορία του, η αξία του και η σημασία του για τον άνθρωπο και τον πολιτισμό. Συχνά αναφέρεται σε παραδόσεις, εξηγεί ήθη και έθιμα των ντόπιων κατοίκων και απαντά σε ερωτήσεις και απορίες των επισκεπτών.

Τομείς απασχόλησης

Θα μπορεί να εργαστεί σε υπηρεσίες του ΕΟΤ, να συνεργαστεί με Τουριστικά γραφεία και επιχειρήσεις με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή μεμονωμένα ως ελεύθερος επαγγελματίας σε Μουσεία Δημόσια, Ιδιωτικά, Δημοτικά, Πανεπιστημιακά κ.α., Αρχαιολογικούς και Πολιτιστικούς χώρους, Ξενοδοχεία, Σχολεία, Ιδιωτικές επιχειρήσεις προώθησης και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, χώρους αναψυχής, χώρους φυσικού κάλλους, εθνικούς δρυμούς κ.α.

Επαγγελματικά προσόντα

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» με βάση τη θεωρητική τους και πρακτική τους κατάρτιση, τα εξειδικευμένα μαθήματα των τεσσάρων εξαμήνων των ΙΕΚ, αλλά και το εξάμηνο της πρακτικής άσκησης θα είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των ξεναγήσεων των σημαντικότερων αρχαιολογικών, πολιτιστικών χώρων και μουσείων.

Πιο αναλυτικά θα:

- Γνωρίζουν την εξέλιξη της ελληνικής αρχαίας, της βυζαντινής και της νεώτερης ιστορίας.
- Επισημαίνουν τα σημαντικότερα δημιουργήματα της προϊστορικής, της αρχαίας, της βυζαντινής-μεταβυζαντινής και της νεώτερης τέχνης.
- Διακρίνουν τις κυριότερες, τις εναλλακτικές διαδρομές και τον συνδυασμό αυτών σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.
- Συνδυάζουν τις βασικές θεωρητικές και πρακτικές αρχές που διέπουν τη Νέα Μουσειολογία, καθώς και τη Μουσειοπαδαγωγική.
- Κατανοούν την εξέλιξη της λογοτεχνίας και του θεάτρου από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα.
- Αντιλαμβάνονται την εξέλιξη των θρησκειών στον ελλαδικό χώρο, αλλά και παγκοσμίως.
- Εκτιμούν την εξέλιξη των σημαντικότερων τάσεων και ρυθμών στη νεώτερη αρχιτεκτονική.
- Ξεχωρίζουν τα βασικά στοιχεία της Γεωγραφίας, Οικολογίας και του Ελληνικού Περιβάλλοντος.
- Ορίζουν τα βασικά στοιχεία της Αρχαιολογικής και Τουριστικής Νομοθεσίας.
- Αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της τουριστικής ψυχολογίας.
- Εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες των πρώτων βοηθειών.
- Ομιλούν καλά τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα.

Επαγγελματικά καθήκοντα

Θα είναι επιφορτισμένοι να συνοδεύουν, να κατευθύνουν, να ξεναγούν τα groups και τους επισκέπτες που θα αναλάβουν να περιηγηθούν. Θα πρέπει να μπορούν να αντιμετωπίσουν τυχόν προβλήματα που μπορεί να προκύψουν και να γνωρίζουν τρόπους επίλυσής τους.

Πιο αναλυτικά: Ο ξεναγός ασχολείται με την ενημέρωση, περιήγηση και ξενάγηση των επισκεπτών και των τουριστών στους αρχαιολογικούς χώρους, τα ιστορικά μνημεία, τις φυσικές ομορφιές και τα αξιοθέατα μιας χώρας, εξηγώντας τη σημασία τους καθώς και την ιστορία των μνημείων και των καλλιτεχνικών έργων.

Επιπλέον, ο ξεναγός συνοδεύει τους τουρίστες από τα ξενοδοχεία που διαμένουν στους τόπους που θέλουν να επισκεφτούν, τους οδηγεί σε συγκεκριμένους χώρους και τους εξηγεί αναλυτικά την ιστορία, την αξία και τη σημασία αυτού που βλέπουν, για τον παγκόσμιο πολιτισμό και την ανθρωπότητα. Συχνά αναφέρεται και εξηγεί τις παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα των ντόπιων κατοίκων, αλλά και τις ιδιαιτερότητες της σύγχρονης ζωής των κατοίκων των περιοχών που επισκέπτονται και απαντά σε ερωτήσεις και απορίες των επισκεπτών. Σε ορισμένες περιπτώσεις αναλαμβάνει το ρόλο του εμπυχωτή, για την ψυχαγωγία των τουριστών που παρακολουθούν πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ο ξεναγός συνεργάζεται με τα τουριστικά γραφεία που οργανώνουν τις ομάδες και τις ξεναγήσεις των τουριστών και αναλαμβάνει την περιήγηση και την ξενάγησή τους, ακολουθώντας το πρόγραμμα των επισκέψεων, που μπορεί να είναι ημερήσιο ή πολυήμερο, οπότε ο ξεναγός διανυκτερεύει μαζί με την ομάδα του. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής, δίνει πληροφορίες στην ομάδα για τα διάφορα μέρη που συναντούν, σταματά για να τους δείξει κάποιο αξιοθέατο και προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τον τελικό προορισμό τους. Όταν φτάσουν εκεί αναφέρεται στα αρχαιολογικά και μυθολογικά στοιχεία, στις αρχιτεκτονικές και ιστορικές λεπτομέρειες των μνημείων και του τόπου γενικότερα.

Συνοδεύει το γκρουπ σε εστιατόρια και καταστήματα, προτείνει στα μέλη του θέματα για φωτογράφιση και διανυκτερεύει μαζί τους όταν προβλέπεται στο πρόγραμμα. Η εργασία του περιλαμβάνει και την περιγραφή της σύγχρονης ζωής του τόπου.

3. Αναλυτική Περιγραφή των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες για τη συγκεκριμένη ειδικότητα)

- Να είναι σε θέση να παρουσιάσουν σε οργανωμένες ομάδες επισκεπτών ή σε μεμονωμένους περιηγητές τα αξιοθέατα του τόπου, τα αρχαία και ιστορικά μνημεία, χώρους αναψυχής, τα μνημεία φυσικού κάλλους, τα αρχιτεκτονικά δημιουργήματα και πάσης φύσεως καλλιτεχνικά έργα, δίνοντας τις απαραίτητες επεξηγήσεις αναφορικά με τη σημασία, την ιστορία και τη συγχρονικότητα του ελληνικού πολιτισμού.
- Να εντοπίζουν, να επιλέγουν και να οργανώνουν τις απαραίτητες πληροφορίες που θα παρέχουν στο ακροατήριό τους με τρόπο εύληπτο και αφηγηματικό.
- Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στην κατεύθυνση της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Να γνωρίζουν βασικές έννοιες αρχαιολογικής και τουριστικής νομοθεσίας για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των καθηκόντων τους.
- Να μεριμνούν για την ασφάλεια των επισκεπτών, λαμβάνοντας τις κατάλληλες προφυλάξεις και περιορίζοντας τους κινδύνους κατά της υγείας και της ασφάλειας των επισκεπτών που μπορεί να ελλοχεύουν, όπως επίσης να είναι σε θέση να παρέχουν πρώτες βοήθειες σε περιπτώσεις ατυχημάτων.

3.1 Γενικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες

Οι γενικές γνώσεις συνίστανται στις ακόλουθες:

- κατέχει γνώσεις της ελληνικής, αλλά και της παγκόσμιας ιστορίας, τόσο της παλαιότερης όσο και της σύγχρονης των τόπων που ξεναγεί.
- συνδυάζει χωροχρονικά ιστορικά γεγονότα.

- διακρίνει ιστορικές αιτίες, αφορμές και αποτελέσματα.
- κατέχει αρχαιολογικές γνώσεις όλων των περιόδων διαχρονικά του ελληνικού γίνεσθαι και συμπλοκής διαφορετικών αρχαιολογικών ευρημάτων και μνημείων.
- διαθέτει γεωγραφικές γνώσεις
- ομιλούν ξένες γλώσσες (ειδικά τα άτομα με προβλήματα όρασης θα πρέπει να συνοδεύονται στις ξεναγήσεις τους από διερμηνείς νοηματικής και ξένων γλωσσών).

Δεξιότητες

Ζωντάνια, κέφι και κοινωνικότητα
 Ομιλητικότητα
 Σαφήνεια στον προφορικό λόγο και γλαφυρότητα στις περιγραφές
 Ευγένεια, ηρεμία, φιλικότητα
 Υπομονετικότητα, προθυμία
 Αμεσότητα στην επικοινωνία
 Συνέπεια, ακρίβεια
 Σωστό προσανατολισμό

Ικανότητες

Αντοχή σε σωματική και πνευματική κούραση
 Αντοχή σε αντίξοες περιβαλλοντικές συνθήκες
 Διαλλακτικότητα για την επίλυση διαφορών μεταξύ των ατόμων των groups
 Ικανότητα ψυχολογικής διεύθυνσης
 Ικανότητα εξειδίκευσης των ξεναγήσεων ανάλογα με τις ανάγκες του κοινού

Το επάγγελμα απαιτεί ζωντάνια, κέφι και κοινωνικότητα από αυτόν που το ασκεί.

Ο ξεναγός χρειάζεται να είναι ομιλητικός, να μπορεί να χειρίζεται άνετα το λόγο, να έχει σαφήνεια στον προφορικό λόγο και γλαφυρότητα στις περιγραφές, χωρίς να εμπλέκεται σε φλύαρες περιγραφές λεπτομερειών που δεν μπορούν να συγκρατήσουν οι τουρίστες. Ειδικά για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα μπορούν να μεταδίδουν τις γνώσεις τους μέσω των διερμηνέων της νοηματικής γλώσσας.

Οφείλει να είναι ευγενικός, ήρεμος, φιλικός, πρόσχαρος, υπομονετικός, πρόθυμος να πληροφορήσει και να εξυπηρετήσει τους επισκέπτες που συνοδεύει. Ειδικά για τα άτομα με προβλήματα όρασης, θα μπορούν ίσως να συνοδεύονται από εκπαιδευτές κινητικότητας.

Ακόμη, πρέπει να έχει βαθιά γνώση για την ιστορία, τη γεωγραφία, αλλά και τη σύγχρονη ζωή των τόπων που ξεναγεί, καθώς και των εκθεμάτων που επισκέπτονται οι τουρίστες.

Χρειάζεται να διαθέτει ποικίλες, έγκυρες και ακριβείς πληροφορίες για όσα συμβαίνουν ή προσφέρονται στον τόπο εργασίας του και αφορούν άμεσα ή έμμεσα τους ξένους επισκέπτες.

Ο ξεναγός πρέπει να γνωρίζει άριστα περισσότερες από μία ξένες γλώσσες.

Η ικανότητα να ψυχολογεί ανθρώπινους χαρακτήρες, να διακρίνει συμπεριφορές και να προβλέπει τις αντιδράσεις ή τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, συμβάλλει στην επιτυχή και αποδοτική άσκηση του επαγγέλματος του.

Το ίδιο χρήσιμο είναι να μπορεί να λειτουργεί συλλογικά και να συντονίζει τις κοινωνικές ομάδες, έχοντας το χάρισμα της αμεσότητας στην επικοινωνία.

3.2 Βασικές Επαγγελματικές Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες

- Γνώση των κυριότερων ιστορικών και αρχαιολογικών δεδομένων των ξεναγούμενων τόπων
- Διαχρονική θεώρηση της εξέλιξης της ιστορίας
- Γεωγραφικές γνώσεις
- Γνώσεις ξένων γλωσσών

- Επικοινωνιακή δεξιότητα
- Ευελιξία και σωστός προσανατολισμός κατά τη διάρκεια των ξεναγήσεων
- Επίλυση προβλημάτων κατά τη διάρκεια των ξεναγήσεων

4 Αντιστοιχίσεις Ειδικότητας

Η ειδικότητα του «Ξεναγού σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή ακοής)» των Ι.Ε.Κ. δεν αντιστοιχίζεται με κάποια ειδικότητα των Τ.Ε.Ε., των Ε.Π.Α.Λ., των Ε.Π.Α.Σ., ή των Τ.Ε.Λ.

5 Κατατάξεις

Δεν είναι δυνατή η κατάταξη αποφοίτων των Τ.Ε.Ε, των Ε.Π.Α.Λ., των Ε.Π.Α.Σ, ή των Τ.Ε.Λ. σε κάποιο από τα εξάμηνα της ειδικότητας του «Ξεναγού σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή ακοής)».

6 Πρόγραμμα Κατάρτισης

6.1.Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	Αρχαία Ιστορία	2		2	2		2						
2	Βυζαντινή Ιστορία	2		2									
3	Νεώτερη Ιστορία	2		2									
4	Προϊστορική Αρχαιολογία	2	1	3	1	1	2	1	1	2			
5	Κλασική Αρχαιολογία	2	1	3	2	2	4	2	2	4	2	2	4
6	Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία- Φραγκοκρατία	2	1	3	2	1	3	2	2	4	2	2	4
7	Ιστορία της Τέχνης	1		1	2		2				1		1
8	Ιστορία της Νεώτερης Αρχιτεκτονικής-Ρυθμολογία	1	1	2	1		1						
9	Ιστορία του Θεάτρου							2		2			
10	Θρησκειολογία							1		1			
11	Μυθολογία							1		1			
12	Αρχαία και Νεώτερη Ελληνική Λογοτεχνία							2		2			
13	Λαϊκή Τέχνη-Λαογραφία										1		1
14	Γεωγραφία (Φυσική, Τουριστική, Διαδρομική) Οικολογία-Ελληνικό Περιβάλλον, Γεωλογία-Παλαιοντολογία-Σπηλαιολογία										2		2
15	Μουσειολογία-Μουσειοπαιδαγωγική				2	2	4	2	2	4			
16	Αρχαιολογική Νομοθεσία	1		1									
17	Τουριστική Ανάπτυξη-Τουριστική Νομοθεσία										1		1
18	Θέματα Τουριστικών Πρακτορείων Ξενοδοχείων										1		1
19	Τουριστική Ψυχολογία										1		1
20	Πρώτες Βοήθειες				2		2						
21	Τεχνική Ξενάγησης		1	1									
22	Διαδρομική Ξενάγηση										1	4	5
Σύνολο Ωρών		15	5	20	14	6	20	13	7	20	12	8	20

Θ = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ

Ε = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

Σ = ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

6.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα

Μαθήματα

Α' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Αρχαία Ιστορία (Α' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία, (Θ, Ε, Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τα σημαντικότερα γεγονότα, πρόσωπα και ιστορικά φαινόμενα του πρώιμου αρχαίου ελληνικού κόσμου, ώστε να συσχετίζουν πληροφορίες με μνημεία και υλικά κατάλοιπα.

Να γνωρίζουν οι σπουδαστές τα πρώιμα στάδια εξέλιξης της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο.

Να εντάσσουν ένα γεγονός, πρόσωπο ή μνημείο στο ιστορικό του πλαίσιο.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες ιστορικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

-Σκοτεινοί χρόνοι(1000-700 π.Χ.)

Πληθυσμιακές μετακινήσεις

Πολιτική και κοινωνική οργάνωση. Βασιλείς, Ευγενείς, Πλήθος, Οίκος, Γένος.

Οικονομία (οικονομία του οίκου, τεχνολογία, εμπόριο)

Σχέσεις με Εγγύς Ανατολή (μύθοι, θεοί, αλφάβητο)

-Αρχαϊκή εποχή(700-480 π.Χ.)

Πόλεις-κράτη, αποικίες, πολιτεύματα, νομοθεσία, θρησκεία, πανελλήνια ιερά (γιορτές, λατρείες, αγώνες)

Κοινωνικές εντάσεις-Νόμοι Δράκοντα-Μέτρα Σόλωνα

Πεισίστρατος, Η τυραννίδα

Κλεισθένης, Καινοτομίες

Το κράτος της Σπάρτης(κοινωνικές τάξεις, πολιτικό καθεστώς, η ζωή στην αρχαία Σπάρτη)

-Κλασική εποχή(480-323 π.Χ.)

480-431 π.Χ.

Περσικοί πόλεμοι, Κατάσταση της Σπάρτης και της Αθήνας μετά τους περσικούς πολέμους

Α' Αθηναϊκή(δηλιακή) συμμαχία, Η δράση του Κίμωνα, Διαμάχη Αθήνας Σπάρτης, Αθηναϊκό κράτος(κοινωνία και οικονομία της αρχαίας Αθήνας/εκπαίδευση αγοριών/Μεγάλες γιορτές)

Αθηναϊκή δημοκρατία, Λειτουργία του πολιτεύματος-Λειτουργίες

Βυζαντινή Ιστορία (Α' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τα σημαντικότερα γεγονότα, πρόσωπα και ιστορικά φαινόμενα του βυζαντινού κόσμου, ώστε να συσχετίζουν πληροφορίες με μνημεία και υλικά κατάλοιπα.

Να γνωρίζουν οι σπουδαστές τα στάδια εξέλιξης της βυζαντινής ιστορίας με βάση τις κύριες περιόδους της.

Να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο για τα κυριώτερα ιστορικά γεγονότα και τους πρωταγωνιστές τους.

Να εντάσσουν ένα γεγονός, πρόσωπο ή μνημείο στο ιστορικό του πλαίσιο.

Να προσεγγίσουν και τη βυζαντινή μακροϊστορία (μεγάλα γεγονότα), αλλά και μικροϊστορία (καθημερινή ζωή).

Να διαμορφώσουν πολύπλευρες γνώσεις σχετικά με τα βυζαντινά ιστορικά γεγονότα, αλλά και τις διαφορετικές πτυχές της βυζαντινής κοινωνίας ως προς την σκέψη, την ιδεολογία και τους θεσμούς,

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες ιστορικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Από την αρχαιότητα στο Μεσαίωνα. Ύστερη αρχαιότητα, υστερορωμαϊκή περίοδος, πρώιμη βυζαντινή περίοδος

Η κρίση του 3^{ου} μ.Χ. αιώνα. Οι μεταρρυθμίσεις του Διοκλητιανού.

Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης. Η νέα πρωτεύουσα της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η νέα Ρώμη.

Ο Μέγας Κωνσταντίνος, η εσωτερική, εξωτερική και θρησκευτική πολιτική.

Διαμόρφωση της αυτοκρατορίας. Οι βάρβαροι. Οι αιρέσεις. Οι μεταρρυθμίσεις του Αναστασίου του Α'. Οι δήμοι και ο ρόλος τους στην πρώιμη εποχή.

Ο αιώνας του Ιουστινιανού.

Ο αγώνας επιβίωσης του Βυζαντινού κράτους. Βυζάντιο και Πέρσες, (Ηράκλειος)

Άραβες, Σλάβοι, Βούλγαροι. Διοικητική και στρατιωτική αναδιοργάνωση. Θέματα-θεσμός των στρατιωτικών κτημάτων.

Μέση Βυζαντινή περίοδος (8^{ος}-12^{ος} αι.)

Η περίοδος της εικονομαχίας. Αραβική εξάπλωση. Ανατολή νέας εποχής. Εκχριστιανισμός Σλάβων.

Δίκαιο-Επιστήμες. Φιλολογία στο Βυζάντιο. Πατριάρχης Φώτιος. Αρέθας

Η Μακεδονική δυναστεία. Η ιστοριογραφία της εποχής του Πορφυρογέννητου

Βασίλειος ο Βουλγαροκτόνος

Η κρίση του 11^{ου} αι. Ανάπτυξη αριστοκρατίας των δυνατών. Οι «νεαρές» της Μακεδονικής δυναστείας. Πρόνοια. Εμφάνιση Τούρκων στη Μ. Ασία.

Η δυναστεία των Κομνηνών

Ανάπτυξη των πόλεων

Κοινωνική δομή

Ύστερη βυζαντινή περίοδος (13^{ος}-15^{ος} αι.)

Βυζάντιο και Δύση. Σταυροφορίες. Δ' Σταυροφορία. Κατάληψη της Κωνσταντινούπολης.

Φραγκοκρατία. Λατινικά και Ελληνικά κράτη. Αυτοκρατορία Νίκαιας. Κράτος Ηπείρου. Ανάκτηση Κωνσταντινούπολης.

Δυναστεία των Παλαιολόγων. Το κράτος την εποχή των Παλαιολόγων. Πολιτική και οικονομική κατάσταση. Παρακμή, αναγέννηση, αναλαμπές. Συγκρούσεις, κίνδυνοι.

Σέρβοι. Βούλγαροι. Τούρκοι. Σχέσεις με την Δύση. Τούρκικη κατάκτηση.

Βυζαντινή κοινωνία-Σκέψη και πολιτισμός των Βυζαντινών.

Λαοί και γλώσσες. Εξαφάνιση και αναβίωση των πόλεων. Ύπαιθρος.

Πολιτική ιδεολογία και θεσμοί. Μοναχισμός και Εκκλησία.

Η κοσμοθεωρία των Βυζαντινών. Σύγκριση αρχαίου, Βυζαντινού και Αναγεννησιακού πνεύματος.(Η εκπαίδευση, Η καθημερινή ζωή)

Ιστορία του Βυζαντινού πνεύματος. Λόγια και δημόδης λογοτεχνία. Ο πρώτος και δεύτερος βυζαντινός ουμανισμός.

Ορθοδοξία και Δύση. Σχίσμα των Εκκλησιών.

Άλωση

Νεώτερη Ιστορία (Α΄ Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τα σημαντικότερα γεγονότα, πρόσωπα και ιστορικά φαινόμενα του νεώτερου κόσμου ώστε να συσχετίζουν πληροφορίες με μνημεία και υλικά κατάλοιπα.

Να γνωρίζουν οι σπουδαστές τα στάδια εξέλιξης της νεώτερης ιστορίας από τον 19ο αι. μέχρι τις ημέρες μας.

Να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο.

Να εντάσσουν ένα γεγονός, πρόσωπο ή μνημείο στο ιστορικό του πλαίσιο.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες ιστορικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Η οργάνωση της επανάστασης-Φιλική Εταιρεία. Το σχέδιο δράσης της επανάστασης, τα σημαντικότερα γεγονότα.

Η πολιτική του Καποδίστρια. Η ανεξαρτησία του ελληνικού κράτους.

Η περίοδος της αντιβασιλείας(1833-1835).

Η μοναρχία του Όθωνα. Η Ελλάδα και ο Κριμαϊκός πόλεμος

Τα πρώτα χρόνια της Συνταγματικής Βασιλείας του Γεωργίου Α΄. Πολιτικές και συνταγματικές ζυμώσεις και κινήσεις στην Ελλάδα.

Οι κρητικές επαναστάσεις.

Ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897.

Αστικός εκσυγχρονισμός: δικομματισμός, οικονομική ανάπτυξη και χρεοκοπία (1880-1909).

Ο Μακεδονικός Αγώνας. Κίνημα στο Γουδί.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Το κόμμα των φιλελευθέρων.

Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913). Νέες Χώρες και πληθυσμιακή ανομοιογένεια.

Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και Εθνικός Διχασμός.

Μικρασιατική Εκστρατεία και Καταστροφή. Ανταλλαγές πληθυσμών και Προσφυγικό ζήτημα.

Μεσοπόλεμος: πολιτικές και οικονομικές αναταραχές.

Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Πόλεμος, κατοχή, αντίσταση.

Εμφύλιος και Ψυχρός Πόλεμος.

Η Μεταπολεμική Ελλάδα. Περίοδος οικονομικής ανασυγκρότησης (1950-1974).

Μεταπολίτευση και ένταξη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς (1974-2000).

Ελλάδα και οικονομική κρίση.

Προϊστορική Αρχαιολογία (Α΄ Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,1,3

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τους σημαντικότερους προϊστορικούς πολιτισμούς.

Να γνωρίζουν οι σπουδαστές τις χρονικές διακρίσεις της προϊστορίας (Παλαιολιθική, Μεσολιθική, Νεολιθική, Εποχή του Χαλκού) και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα προϊστορικά μνημεία για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Βιβλιογραφία. Αρχαιολογική Προσωπογραφία. Μέθοδοι επισήμανσης, ανασκαφής και δημοσίευσης προϊστορικών θέσεων. Χρονολόγηση της Ελληνικής Προϊστορίας.

Η εποχή του Λίθου (Παλαιολιθική, Μεσολιθική και Νεολιθική Εποχή) με έμφαση στη Νεολιθική Ελλάδα.

Προϊστορική αρχαιολογία, οι πρώτες συστηματικές ανασκαφές

Ο προϊστορικός άνθρωπος και το περιβάλλον του

Το Νεολιθικό τρίπτυχο(μόνιμη κατοικία, γεωργία, κτηνοτροφία)

Η νεολιθική επανάσταση

Ευρήματα από Μέση Παλαιολιθική περίοδο. Βραχογραφίες και μικροτεχνία κατά τη Νεότερη Παλαιολιθική περίοδο.

Πολιτισμοί της Ανατολής:

Προϊστορική Τροία.

Μεσοποταμία: αρχιτεκτονική, γραφή, γλυπτική-μικρογλυπτική, ζωγραφική.

Αίγυπτος: αρχιτεκτονική, ζωγραφική, γλυπτική.

(ενδεικτικά θα μπορούσαν να αναφερθούν παραδείγματα από πολιτισμό και έργα Χετταίων, Φοινίκων, Χοιροκοιτία Κύπρου, Ισραηλιτών ή ακόμα και επιτεύγματα Ινδίας, Κίνας και Άπω Ανατολής).

Οικισμοί και ευρήματα από **Παλαιολιθική, Μεσολιθική** (Σιδάρι, Μαρουλάς Κύθνου, Θεόπετρα Καλαμπάκας, Γιούρα Αλλονήσου, Νέα Νικομήδεια Χαλκιδικής, Μποΐλα, Φράχθι, σπήλαιο Ζαΐμη) και **Νεολιθική** εποχή.

Νεολιθική ιδεολογία, κοινωνία, οικισμοί, κεραμική, εργαλεία

(Κνωσός, Δισπηλιό, Σέσκλο, Διμήνι, Πολιόχνη Λήμνου, Θερμή Λέσβου, Ζας στη Νάξο, Γιούρα Αλλονήσου, Εμπορείο Χίου).

Εργαστήριο

Εμβάθυνση στη θεωρία μέσα από περιγραφή βιντεοπροβολών για τους μη βλέποντες και μεγεθυμένες βιντεοπροβολές για τους αμβλύωπες σπουδαστές. Επισκέψεις σε μουσεία και χώρους που φιλοξενούν αντίστοιχα εκθέματα και μνημεία που διδάχθηκαν στη θεωρία. Προσαρμογή ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας.

Κλασική Αρχαιολογία (Α΄ Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα/εβδομάδα/εργαστήριο(Θ,Ε,Σ): 2,1,3

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις χρονικές περιόδους των ιστορικών χρόνων και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα γεωμετρικά και αρχαϊκά μνημεία για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγγειογραφίας, αγγειοπλαστικής, μικροτεχνίας, ειδωλοπλαστικής, γλυπτικής και αρχιτεκτονικής της γεωμετρικής και αρχαϊκής περιόδου.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Τα παραπάνω μπορούν να κατακτηθούν μέσα από το συνδυασμό και τη γόνιμη αλληλοσυμπλήρωση της θεωρίας και του εργαστηρίου που συντελεί στην εμπέδωση της πρώτης.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Σκοτεινοί αιώνες, Γεωμετρική περίοδος, οικισμοί, νεκροταφεία, τέχνη(ειδώλια, κοσμήματα, σπλισμός, εργαλεία, μέταλλα αγγεία, αγγειογραφία).

Φάσεις γεωμετρικής αγγειογραφίας (πρώιμη, μέση, ώριμη, όψιμη) και αντίστοιχα χαρακτηριστικά τους.

Η ανάπτυξη της πηλοπλαστικής, της χαλκοτεχνίας και της μικροτεχνίας, το κόκαλο, το ελεφαντοστό, το ξύλο.

Η ανατολίζουσα περίοδος. Επαφές Ελλήνων με την Εγγύς Ανατολή.

Πρωτοκορινθιακός και πρωτοαττικός ρυθμός.

Στάδια διακοσμητικής τεχνικής και όπτησης των αγγείων.

Η εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και τα πρώτα μνημειακά κτήρια με πλαστικό και γραπτό διάκοσμο. Ναός Α΄ του Πριναί, πρώτοι δωρικοί ναοί, Ηραίο Άργους, Ολυμπίας, Ναός Απόλλωνα στο Θέρμο Αιτωλίας.

Οι επιδράσεις από την Ανατολή και τα πρώτα λίθινα γλυπτά.

Τα πρώτα μαρμάρινα γλυπτά: Το αφιέρωμα της Νικάνδρας.

Η ανάπτυξη του δωρικού ρυθμού στην ηπειρωτική Ελλάδα και στις δυτικές αποικίες Ναός Ήρας στη Σάμο, Ναός Αρτέμιδας στην Κέρκυρα, Ναός Απόλλωνα στην Κόρινθο, Ναός Ποσειδώνα στον Ισθμό, Ναός Ήρας στην Περαχώρα.

Δωρικοί ναοί Σικελίας και Κάτω Ιταλίας (Σελινούντας, Μεταπόντιο, Ποσειδωνία κ.α.) Ναός Ήρας στην Ποσειδωνία, Ναός C και G στο Σελινούντα, Ναοί Ήρας και Αθηνάς στη Ποσειδωνία (απλή αναφορά).

Εργαστήριο

Επισκέψεις σε μουσεία και χώρους που φιλοξενούν αντίστοιχα εκθέματα και μνημεία που διδάχθηκαν στη θεωρία. Προσαρμογή ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας.

Εντοιχισμένα σπόλια σε βυζαντινούς ναούς της Πλάκας. Κλασικά κατάλοιπα στο αίθριο ναών.

Επίσκεψη στο λόφο Φιλοπάππου, Πνύκα, Νυμφών(κατάλοιπα κλασικών οικιών, ανατολική οδός, ιερό Νυμφών)

Πνύκα, φάσεις, βήμα ρήτορας, αναλημματικοί τοίχοι, στοές, ιερό Διός Υψίστου, βωμός αγοραίου Διός, ηλιοσκόπιο του Μέτωνα.

Επίσκεψη στις σπηλιές και τα ιερά της βόρειας κλιτύς της Ακρόπολης

Επίσκεψη στο δήμο Μελίττης, Κολυττού, οικία Πρόκλου

Ιερά Διονύσου, διονυσιακό θέατρο, Στοά Ευμένους, Ασκληπιείο, Ηρώδειο

Προπύλαια, Ιερό Βραυρώνας, Χαλκοθήκη, Παρθενών, Ερέχθειο, Αρχαίος Ναός, Ναός Ρώμης και Αυγούστου.

Αρχαιολογικός χώρος Ολυμπίου και παριλίσιων μνημείων.

Αρχαιολογικός χώρος της Ρωμαϊκής Αγοράς.

Αρχαιολογικός χώρος Βιβλιοθήκης Αδριανού.

Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς.

Συλλογή κλασικών αγγείων του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης.

Προσαρμογή επισκέψεων ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας.

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία-Φραγκοκρατία (Α' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,1,3

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις κατακτήσεις της τέχνης στους πρώτους βυζαντινούς χρόνους και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να κατανοήσουν τη μετάβαση από την τέχνη του αρχαίου κόσμου στην τέχνη της βυζαντινής περιόδου και το μετασχηματισμό των συμβόλων στις απαιτήσεις της νέας θρησκείας.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα δημιουργήματα της πρώιμης βυζαντινής τέχνης σε όλη την επικράτεια της βυζαντινής αυτοκρατορίας για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πρωτοβυζαντινής τέχνης στην αρχιτεκτονική, στη γλυπτική, στις εικόνες, στα ψηφιδωτά, στις τοιχογραφίες, στη μικροτεχνία.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Τα παραπάνω μπορούν να κατακτηθούν μέσα από το συνδυασμό και τη γόνιμη αλληλοσυμπλήρωση της θεωρίας και του εργαστηρίου που συντελεί στην εμπέδωση της πρώτης.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

-Ο μετασχηματισμός του αρχαίου κόσμου προς το μεσαιωνικό (330-α' μισό 770). Παλαιοχριστιανική περίοδος. Συμβολισμοί, μορφολογία και αισθητική της πρωτοχριστιανικής τέχνης.

-Μνημειακή Τοπογραφία, Αρχιτεκτονική(Αρχιτεκτονικοί τύποι εκκλησιών, Ξυλόστεγη ή Ελληνιστική βασιλική, Καμαροσκέπαστη ή ανατολική βασιλική, Περίκεντροι ναοί κυκλικοί και οκταγωνικοί, Σταυρικοί ναοί σε σχήμα ελεύθερου σταυρού ή εγγεγραμμένου σε τετράπλευρο, βασιλική με τρούλο).

-Πρωτοβυζαντινές εκκλησίες

Ροτόντα, Άγιος Δημήτριος Θεσσαλονίκης, Αχειροποίητος Θεσσαλονίκης κ.α.

-Εικαστικές Τέχνες, Μικροτεχνία, Χειρόγραφα

-Παλαιοχριστιανικά ψηφιδωτά, Ραβέννα, Ρώμη, Θεσσαλονίκη, Κωνσταντινούπολη.

-Πρωτοβυζαντινές τοιχογραφίες (Δούρα Ευρωπός κλπ). Η τεχνική της τοιχογραφίας.

-Η καταγωγή της εικόνας. Το ιδεολογικό υπόβαθρο, Τεχνική και υλικά κατασκευής, ζωγράφοι, εργαστήρια, αφιερωτές, Πρωτοβυζαντινές εικόνες (Αγία Αικατερίνη Σινά κλπ).

-Μωσαϊκά δάπεδα, Πρωτοβυζαντινά ψηφιδωτά, εντοίχια και επιδαπέδια. Η τεχνική του ψηφιδωτού.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε ρίαφ, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υπομνηματισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή βυζαντινά μνημεία και μουσεία. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται, ταυτόχρονα με τη ξενάγηση, μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Ιστορία της Τέχνης (Α' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι σπουδαστές την εξέλιξη της τέχνης ,στον δυτικό κυρίως κόσμο, από την Εποχή της Αναγέννησης έως τις ημέρες μας, ώστε να μπορούν να διακρίνουν και να αναγνωρίζουν διαφορετικά ρεύματα, τεχνοτροπίες και καλλιτέχνες.

Να διακρίνουν τις διαφορετικές περιόδους της δυτικής τέχνης, καθώς και τις τοπικές ιδιαιτερότητες, ώστε να έχουν μία συνολική χωροχρονική διαχρονική αντίληψη.

Να ξεχωρίζουν τα διαφορετικά είδη τέχνης που διαμορφώθηκαν (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική, κατασκευές, performances, συνδυαστικές τέχνες κ.α.) και τις φάσεις εξέλιξής τους.

Να γνωρίζουν κάποια βασικά βιογραφικά στοιχεία των καλλιτεχνών που ξεχώρισαν και να τα διασυνδέουν με την τέχνη τους και την εποχή τους.

Να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά και τις επιρροές των καλλιτεχνών.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες γνώσεις ιστορίας τέχνης, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Η τέχνη στη Δύση:

- Αναγέννηση, χωροχρονικό πλαίσιο, ουμανισμός, σημαντικοί καλλιτέχνες και έργα τους (Τζιότο ντι Μποντόνε, Φρα Αντζέλικο, Λορέντζο Γκιμπέρτι, Μαζάτσιο Τζιοβάννι, Φιλίππο Μπρουνελλέσκι, Ντονατέλλο, Λέον Μπαπτιστα Αλμπέρτι, Πιέρο ντέλλα Φραντσέσκα, Γιαν βαν Άικ, Λεονάρντο Ντα Βίντσι, Μιχαήλ Άγγελος, Ραφαέλο, Τσελίνι, Βερονέζε, Τιτσιάνο, Τζιορτζιόνε, Ιερόνυμος Μπος, Ντύρερ, Μπρίγκελ κ.α.)
- Μανιερισμός (Παρμιτζιανίνο, Τιντορέττο, Ελ Γκρέκο, Ρομάνο, Παντόρμο, Τζιανμπολόνια κ.α.)
- Μπαρόκ βασικά χαρακτηριστικά και κύριοι εκπρόσωποι (Καράτσι, Πουσέν, Καραβάτζιο, Ρούμπενς, Κορτόνα, Πότσο, Μπερνίνι, Βερμεέρ, Ρέμπραντ, Βελάσκεθ κ.α.)
- Ροκοκό, διακοσμητικές τέχνες, αρχιτεκτονική, ζωγραφική (Βατώ, Μπουσέ, Φραγκονάρ, Νατιέ, Τιέπολο κ.α.)
- Νεοκλασικισμός ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική (Κόπλεϊ, Νταβίντ, Ενκρ, Κανόβα, Λέο φον Κλένζε κ.α.)
- Ρομαντισμός (Ζερικό, Ντελακρουά, Ρυντ, Καρπώ, Ντορέ, Μπέικ, Γκόγια, Φρίντριχ, Κόνσταμπλ, Τέρνερ κ.α.)
- Σχολή της Μπαρμπεζιόν(Ρουσώ, Τρουαγιόν, Κορώ, Μιλέ, κ.α.)
- Προραφαηλίτες(Ροσέτι, Χαντ, Μιλαιί, Μπερν-Τζόουνς κ.α.)
- Ρεαλισμός (Κουρμπέ, Ντωμιέ, Μενιέ κ.α.)
- Ιμπρεσιονισμός (Μανέ, Σίςλεϋ, Ρενουάρ, Πισσαρό, Ντεγκά, Μανέ κ.α) –Μεταϊμπρεσιονισμός (Σερά, Γκωγκέν, Ναμπί, Βαν Γκόγκ, Λωτρέκ, Σεζάν κ.α.) -Αρτ Νουβώ(Γκαουντί, Κλιμτ κ.α.)
- Φωβισμός(Ματίς, Ντεραίν, Βλαμίνκ)-Εξπρεσιονισμός (Ομάδα «Γέφυρα» και Ομάδα «Γαλάζιος Καβαλάρης»)
- Κυβισμός(Πικάσο, Μπρακ) – φουτουρισμός – νεοπλαστικισμός- σουπρεματισμός, κονστρουκτιβισμός-bauhaus
- Ντανταϊσμός(Ντυσάν, Τζαρά, Γιανκό, Χάουζμαν, Μπαλ, Ραίη, Πικαμπιά κ.α.)-σουρεαλισμός(Μπρετόν, Αρπ, Μιρό, Ερνστ, Ντε Κίρικο, Μαγκρίτ, Ταγκύ, Νταλί, κ.α.)
- Μαγικός Ρεαλισμός (Η. Rousseau, Grosz, Dix, Beckmann, Kahlo, κ.α.)

Ιστορία της Νεώτερης Αρχιτεκτονικής-Ρυθμολογία (Α' Εξ.)

(Μάθημα βασικής κατάρτισης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 1,1,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι σπουδαστές την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής κυρίως από τον 19^ο αι. έως τις αρχές του 20^{ου} αι., ώστε να μπορούν να διακρίνουν και να αναγνωρίζουν διαφορετικές τάσεις, ρυθμούς και αρχιτέκτονες.

Να μπορούν να αναγνωρίσουν τις επιρροές της αρχιτεκτονικής από δυτικά ρεύματα και από ελληνικές προσλαμβάνουσες.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

-Εισαγωγή στη ρυθμολογία, συνοπτική ανασκόπηση των ιστορικών ρυθμών στην μετά τη Βυζαντινή αρχιτεκτονική περίοδο.

-Ιστορικο-κριτική θεώρηση των ρευμάτων της διεθνούς αρχιτεκτονικής και μορφολογικοί επηρεασμοί στον ελληνικό χώρο.

-Ιστορία Νεώτερης Αρχιτεκτονικής. 19^{ος} αιώνα, ρεύματα τέχνης, κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στον ευρωπαϊκό χώρο, τάσεις αρχιτεκτονικής.

Παραδείγματα εξέλιξης της νεώτερης αρχιτεκτονικής

-Νεοκλασικισμός, χρόνος ανάπτυξης στην υπόλοιπη Ευρώπη και στην Ελλάδα.

Κύρια χαρακτηριστικά, επιρροές, αρχιτέκτονες, παραδείγματα.

Leo von Klenze, αδελφοί Hansen, Τσίλλερ κ.α.

-Εκλεκτικισμός και Ιστορισμός, κύρια χαρακτηριστικά, επιρροές, αρχιτέκτονες, παραδείγματα.

-Λαϊκή αρχιτεκτονική στον ελληνικό χώρο μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα και αναλύσεις του παραδοσιακού και ιστορικού πολεοδομικού ιστού σε διάφορες οικιστικές ενότητες.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων κτηρίων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα αρχιτεκτονικών διακοσμήσεων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό

πηλό, αρχιτεκτονικά αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε pdf, είτε περιγράμματα κατόψεων με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υπομνηματισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε κάποια από τα διαπραγματευόμενα κτήρια. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Αρχαιολογική Νομοθεσία (Α' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι οι καταρτιζόμενοι να γνωρίζουν τα βασικά νομοθετήματα και ειδικότερα τον αρχαιολογικό νόμο 3028/2002 σχετικά με τις έννοιες και την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, καθώς και τη βασική διάκρισή τους σε αρχαία, βυζαντινά-μεσαιωνικά έργα τέχνης και έργα τέχνης μεταγενέστερα του 1830.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ιστορική αναδρομή από το 1834, Α' αρχαιολογικός νόμος της Ελλάδας, μέχρι τις ημέρες μας

Αρχαιολογικός Νόμος 3028/2002 και διεθνές δίκαιο

Η έννοια και η προστασία των ακίνητων μνημείων.

Η κυριότητα των ακίνητων μνημείων

Κινητά μνημεία και η προστασία τους

Απαλλοτριώσεις

Οι έννοιες της κυριότητας και της κατοχής.

Διάκριση πολιτιστικών αγαθών βάσει χρονολογίας

- Αρχαία (μέχρι 1453 μ.Χ.)
- Βυζαντινά – Μεσαιωνικά (μέχρι 1830 μ.Χ.)
- Μεταγενέστερα του 1830 μ.Χ.

Έννοια αρχαίων. Εύρεση αρχαίων, υποχρέωση δήλωσης, συνέπειες. Ανασκαφές (νόμιμες – παράνομες).

Προστασία.

Μουσεία άρθρο 45 Ν. 3028/2002

Τεχνική Ξενάγησης (Α' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 0,1,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι καταρτιζόμενοι την έννοια του επαγγέλματος του ξεναγού καθώς και τις παραμέτρους της άσκησης του. Να διακρίνουν οι σπουδαστές τα διαφορετικά είδη ξεναγήσεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος

A. Το επάγγελμα του ξεναγού στην Ελλάδα. Ιστορική αναδρομή περί ξεναγών και ελληνικής τουριστικής αγοράς.

- Θεωρητική κατάρτιση
 - Οργάνωση αρχείου, βιβλιοθήκης και υπόλοιπου εξοπλισμού σε ψηφιακά ίσως αρχεία για τα άτομα με προβλήματα όρασης.
 - Ο ξεναγός ως επαγγελματίας.
 - Καθήκοντα, υποχρεώσεις και δικαιώματα ξεναγού.
 - Συνδικαλιστικοί φορείς.
 - Τρόποι διασύνδεσης για εξεύρεση εργασίας.
 - Σχέσεις ξεναγού με εργοδότη-τουρίστα-συνεργάτες.
1. Προετοιμασία ξεναγού για συγκεκριμένη εργασία.
 2. Πρώτη επαφή με τουρίστα.

B. Γενικές οδηγίες

1. Κατηγορίες εργασίας και μεθοδολογία για τη διεξαγωγή τους στο μεταφορικό μέσο, στον αρχαιολογικό χώρο ή Μουσείο - μετά την επιμέρους ξενάγηση.
 - A). Το πριβέ. B). Το γκρουπ.
2. Το πλέγμα των περιηγήσεων της ελληνικής τουριστικής αγοράς-Διαχρονική εξέλιξη και προοπτικές.
 - A). Χερσαίες περιηγήσεις.
 - B). Θαλάσσιες περιηγήσεις (κρουαζιέρες).
 - Γ). Περιηγήσεις ιδιαίτερων απαιτήσεων.
3. Πρακτικά υποδείγματα.

Γ. Η εξελικτική πορεία του ξεναγού.

1. Απαραίτητα προσόντα και εξέλιξη του ξεναγού.
2. Πηγές πληροφόρησης και ενημέρωσης.
3. Η βιβλιοθήκη του ξεναγού, βασική και ειδική βιβλιογραφία.

Β' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Αρχαία Ιστορία (Β' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τα σημαντικότερα γεγονότα, πρόσωπα και ιστορικά φαινόμενα του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού κόσμου, ώστε να συσχετίζουν πληροφορίες με μνημεία και υλικά κατάλοιπα.

Να γνωρίζουν οι σπουδαστές τα στάδια εξέλιξης της αρχαίας ελληνικής και ρωμαϊκής ιστορίας.

Να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο ιστορικών γεγονότων.

Να εντάσσουν ένα γεγονός, πρόσωπο ή μνημείο στο ιστορικό του πλαίσιο.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες ιστορικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

-Κλασική εποχή (συνέχεια : 431 π.Χ.-323 π.Χ.)

Πελοποννησιακός πόλεμος: αίτια, αφορμές, φάσεις πολέμου Αρχιδάμειος πόλεμος, Σικελική εκστρατεία, Δεκελεικός πόλεμος

Τριάκοντα τύραννοι, Σπαρτιατική ηγεμονία,

Κορινθιακός πόλεμος - Ανταλκίδειος ειρήνη-

Β' Αθηναϊκή Συμμαχία - Θηβαϊκή ηγεμονία

Μακεδονική ηγεμονία: Φίλιππος Β', Μέγας Αλέξανδρος

-Ελληνιστική εποχή(323-30 π.Χ.)

Τα βασίλεια των διαδόχων στην Ανατολή (πολιτική και κοινωνική οργάνωση, οικονομία).

Το βασίλειο της Μακεδονίας.

Πόλεις κράτη και Συμπολιτείες στην κυρίως Ελλάδα.

Επιστημονικές κατακτήσεις.

Ρωμαϊκή δημοκρατία (res publica): κοινωνία και πολιτική οργάνωση.

Κατακτήσεις στη Μεσόγειο.

Κρίση της ρωμαϊκής κοινωνίας και πολιτείας. Εμφύλιοι πόλεμοι.

-Ρωμαϊκή εποχή(30 π.Χ.-330 μ.Χ.)

Pax romana: αυτοκράτορας και διοικητική οργάνωση,

Κοινωνία και οικονομία στην αυτοκρατορία.

Θρησκεία: λατρείες και συγκρητισμός.

Πολιτισμός: λατινική γραμματεία

Η κρίση της αυτοκρατορίας-ο Διοκλητιανός.

Μέγας Κωνσταντίνος-Νέα Ρώμη.

Προϊστορική Αρχαιολογία (Β΄ Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα /εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 1,1,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τις χρονικές διακρίσεις της εποχής του χαλκού και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο.

Να διακρίνουν τις σημαντικότερες θέσεις των πρώιμων αστικών κέντρων αυτής της περιόδου.

Να γνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά της κυκλαδικής τέχνης και τους σημαντικότερους τύπους κυκλαδικών ειδωλίων, τις πιθανές χρήσεις και τους συμβολισμούς τους και να τα συνδυάζουν με τους τόπους εύρεσής τους.

Να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της ζωής και της τέχνης στον οικισμό του Ακρωτηρίου της Θήρας.

Να γνωρίζουν τις κυριώτερες παραμέτρους και τα χαρακτηριστικά του μινωικού πολιτισμού.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις της εποχής του χαλκού, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Η εποχή των πρώιμων αστικών κέντρων

Εποχή Χαλκού, Κυκλάδες

Κυκλαδικός πολιτισμός.

Χωροχρονικό πλαίσιο, ιστορία, κοινωνία, οικισμοί, νεκροταφεία (Χαλανδριανή Σύρου, Αγία Ειρήνη, Κεφάλια Κέας, Φυλακωπή Μήλου, Λούρος, Απείρανθος, Σπεδός Αμοργού, Σάλιαγκος Αντίπαρος, Πλαστήρας Πάρου, Δωκαθίσματα, Κάψαλα Αμοργού)

Κυκλαδικά ειδώλια, διαφορετικοί τύποι, υλικά κατασκευής, μορφολογία ανά εποχές και περιοχές, μικροτεχνία. Το μουσείο κυκλαδικής τέχνης.

Ακρωτήρι Θήρας κοινωνία, τέχνη, οικισμοί

Εποχή Χαλκού Κρήτη

Μινωικός πολιτισμός.

Χωροχρονικό πλαίσιο, γραφή (ιερογλυφική και Γραμμική Α'), αρχιτεκτονική (ανάκτορα Κνωσσός, Φαιστός, Ζάκρος, Μάλια), οικισμοί (Μύρτος Πύργος, Αρχάνες, Ανεμόσπηλια, Ζώμινθος, Παλαίκαстро, Μόχλο, Γουρνιά, Αγία Τριάδα) τέχνη, αγγειοπλαστική, ζωγραφική, μικροτεχνία.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης για την εμπάθυνση στη θεωρία της προϊστορικής αρχαιολογίας τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε riaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υπομνηματισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή προϊστορικά μνημεία και μουσεία όπου φιλοξενούνται αντίστοιχα εκθέματα (Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο κ.α. ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας).

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Κλασική Αρχαιολογία (Β' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες /εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις χρονικές περιόδους της ύστερης αρχαϊκής περιόδου και της πρώιμης κλασικής περιόδου και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα ύστερα αρχαϊκά και πρώιμα κλασικά μνημεία για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγγειογραφίας (ειδικά της μετάβασης από το μελανόμορφο στον ερυθρόμορφο ρυθμό), αγγειοπλαστικής, μικροτεχνίας, γλυπτικής (Κούροι-Κόρες) και αρχιτεκτονικής της ύστερης αρχαϊκής και πρώιμης κλασικής περιόδου.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Ιωνικοί ναοί αρχών 5^{ου} αι.

Ναός Απόλλωνα στη Νάξο, ναός Διονύσου στη Νάξο, Ναός Ήρας στη Σάμο, Ναός Αρτέμιδος στην Έφεσο.

Κούροι και εξέλιξή τους. Κούροι από τη Δήλο, τη Νάξο, τη Θάσο, την Αττική μέχρι τον Κροίσο της Αναβύσσου και τον Αριστόδικο.

Κόρες, χαρακτηριστικά, εξέλιξη, χρήση, χώροι εύρεσης.

Θεά του Βερολίνου, Φρασίκλεια, Κόρη με το Ρόδι, Κόρη της Λυών.

Άλλα αρχαϊκά γλυπτά, Σύνταγμα Χηραμύη και Γενέλεω.

Αρχαϊκά γλυπτά Ακρόπολης. Αέτωμα του 570 π.Χ. και αέτωμα του 525 π.Χ.

Θησαυρός των Σιφνίων στους Δελφούς.

Θησαυρός των Αθηναίων στους Δελφούς.

Μελανόμορφος ρυθμός Σόφιλος, Λυδός, Άμασης, Εξηκίας.

Ερυθρόμορφος ρυθμός. Δίγλωσσα αγγεία, Ανθοκίδης, η ομάδα των Πρωτοπόρων, Ευφρόνιος κ.α.

Ο ζωγράφος του Βερολίνου, ο ζωγράφος του Κλεοφράδη, ζωγράφος του Βρύγου, Δούρις.

Ο Ναός της Αφαίας στην Αίγινα.

Πρωτότυπα και αντίγραφα: Μερικά σημαντικά αγάλματα των χρόνων 470-450 π.Χ.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης για την εμπάθουση στη θεωρία της κλασικής αρχαιολογίας τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε ριαf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υπομνηματισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή κλασικά μνημεία (Ακρόπολη: Ιερό Βραυρώνας, Χαλκοθήκη, Εκατόμπεδος, Προπαρθενών, Αρχαίος Ναός, Αρχαία Αγορά κ.α.), και μουσεία όπου φιλοξενούνται αντίστοιχα εκθέματα (Νέο Μουσείο Ακρόπολης, Συλλογή κλασικών αγγείων του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Αρχαίας Αγοράς κ.α. ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας). Προσαρμογή επισκέψεων ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία-Φραγκοκρατία (Β' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,1,3

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις κατακτήσεις της τέχνης στους μέσους βυζαντινούς χρόνους και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να κατανοήσουν την εμπέδωση των εικονιστικών παραστάσεων μετά τις παλινδρομήσεις της εικονομαχίας και τη βαθμιαία μετεξέλιξή τους στην τέχνη.

Να εστιάσουν στην προσαρμογή της μνημειακής τέχνης στις αρχιτεκτονικές απαιτήσεις και τη διασύνδεση του εικονογραφικού προγράμματος με τις θρησκευτικές ιδεολογίες.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα δημιουργήματα της μέσης βυζαντινής τέχνης σε όλη την επικράτεια της βυζαντινής αυτοκρατορίας για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μεσοβυζαντινής τέχνης στην αρχιτεκτονική(Σχολή Κωνσταντινούπολης-Ελλαδική Σχολή, διαφορετικοί τύποι βυζαντινών εκκλησιών αυτής της περιόδου), στη γλυπτική, στις εικόνες, στα ψηφιδωτά, στις τοιχογραφίες, στη μικροτεχνία.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Μεσοβυζαντινή περίοδος

Μνημειακή Τοπογραφία, Αρχιτεκτονική, Εικαστικές Τέχνες, Μικροτεχνία

Αρχιτεκτονική, περιοχή Κωνσταντινούπολης και Βόρειας Ελλάδας «Σχολή Κωνσταντινούπολης». Καθολικό της Μονής του Χριστού Παντεπόπτη της Μονής Μυρελαίου, Μονή της Χώρας, Παναγία Παμμακαρίστου, Μονή Μεγίστης Λαύρας.

Περιοχή της Νότιας Ελλάδας «Ελλαδική Σχολή»

Μεταβατική περίοδος και αρχιτεκτονικοί τύποι (Παναγία Σκριπού, Άγιοι Απόστολοι Σολάκη κ.α.)

Χαρακτηριστικά παραδείγματα μεσοβυζαντινής ναοδομίας

Σύνθετος Εγγεγραμμένος Σταυροειδής ναός με τρούλο (Καπνικαρέα, Μονή Πετράκη), Ημισύνθετος (Γοργοεπήκοος, Μονή Καισαριανής), Τετρακίονιος, Δικίονιος, Δίστυλος(Άγιοι Θεόδωροι Κλαυθμώνος, Όμορφη εκκλησιά στο Γαλάτσι) Οκταγωνικός (Μονή Δαφνίου, Νέα Μονή Χίου, Όσιος Λουκάς)

Χαρακτηριστικά παραδείγματα μεσοβυζαντινών τοιχογραφιών και ψηφιδωτών.

Εικονογραφικό πρόγραμμα εγγεγραμμένου σταυροειδούς ναού.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα μικροτεχνίας και χειρογράφων της εποχής.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε riaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υπομνηματισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή βυζαντινά μνημεία και μουσεία. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Ιστορία της Τέχνης (Β' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τη νεότερη περίοδο της ελληνικής τέχνης από τη μεταβυζαντινή τέχνη μέχρι και τα μέσα του 20^{ου} αι., γνωρίζοντας τάσεις, χαρακτηριστικά και εκπροσώπους της ζωγραφικής και της γλυπτικής.

Να διακρίνουν τις διαφορετικές περιόδους της νεοελληνικής τέχνης, καθώς και τις τοπικές της ιδιαιτερότητες, όπου υπάρχουν, ώστε να έχουν μία συνολική χωροχρονική διαχρονική αντίληψη.

Να ξεχωρίζουν τα διαφορετικά είδη τέχνης που διαμορφώθηκαν στη ζωγραφική και τη γλυπτική και τις φάσεις εξέλιξής τους.

Να γνωρίζουν κάποια βασικά βιογραφικά στοιχεία των καλλιτεχνών που ξεχώρισαν και να τα διασυνδέουν με την τέχνη τους και την εποχή τους.

Να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά και τις επιρροές των καλλιτεχνών.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες γνώσεις ιστορίας τέχνης, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Νεοελληνική Τέχνη:

Ζωγραφική

- Η Κρητική Σχολή(15^{ος}-17^{ος} αι.)χαρακτηριστικά και εκπρόσωποι (Άγγελος Ακοτάντος, Ανδρέας Ρίτζος, Θεοφάνης ο Κρης, Μιχαήλ Δαμασκηνός, Γεώργιος Κλόντζας, Αντρέας Παβίας, Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, Εμμανουήλ Λαμπάρδος, Εμμανουήλ Τζάνες, Θεόδωρος Πουλάκης κ.α.)

- Η Επτανησιακή σχολή (17^{ος}-19^{ος} αι.) χαρακτηριστικά και εκπρόσωποι (Παναγιώτης και Νικόλαος Δοξαράς, Ιερώνυμος Πλακωτός, Ιωάννης Κοράης, Νικόλαος Κουτούζης και Νικόλαος Καντούνης, Διονύσιος Καλλυβκάς, Διονύσιος Τσόκος κ.α.)

- Η Σχολή Καλών Τεχνών στην Ελλάδα (Φίλιππος και Γεώργιος Μαργαρίτης κ.α.)

- Η Ομάδα του Μονάχου, χαρακτηριστικά και εκπρόσωποι (Βρυζάκης, Βολανάκης, Νικηφόρος Λύτρας, Νικόλαος Γύζης, Γεώργιος Ιακωβίδης κ.α.)
- Οι προσωπογράφοι του α΄ μισού του 19ου αιώνα. Πορτρέτα, ηθογραφίες. Ιστορική ζωγραφική. Ακαδημαϊσμός και υπαιθρισμός. Οριενταλισμός (Θεόδωρος Ράλλης).
- Η γενιά του Παρθένου. Η γενιά του '30, Παράδοση και Μοντερνισμός(Μαλέας, Παπαλουκάς, Νίκος Λύτρας κ.α.)
Επιδράσεις της βυζαντινής και λαϊκής τέχνης(Κόντογλου, Θεόφιλος).
- Συμβολισμός και σουρεαλισμός (Γουναρόπουλος, Εγγονόπουλος).
- Εξπρεσιονισμός (Μπουζιάνης, Βισώρης)
- Ο κυβισμός (Χατζηκυριάκος-Γκίκας), η αφαίρεση στην ελληνική τέχνη (Τέτσης, Μόραλης, Κοντόπουλος, Σπυρόπουλος κ.α.).

Γλυπτική

- Αρχές της νεοελληνικής γλυπτικής. Δυτικοευρωπαϊκές επιδράσεις.
- Η κερκυραϊκή σχολή (Παύλος Προσαλέντης, Δημήτριος Τριβώλης-Πιέρρης, Ιωάννης Καλοσγούρος)
- Τα τηνιακά μαρμαρογλυφεία.
- Το Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών.
- Η Γλυπτική στο τέλος του 19^{ου} και αρχές του 20^{ου} αι. Χαλεπάς, Σώχος, Μπονάνος, Φιλιπότης,
- Η εξέλιξη της νεοελληνικής γλυπτικής: η γενιά του μεσοπολέμου(Θωμόπουλος, Δημητριάδης, Λουκάς, Τόμπρος, Απάρτης, Βαγής, Καστριώτης κ.α.) από το μοντέρνο στην αφαίρεση(Καπράλος, Παππάς, Μακρής, Μυλωνά κ.α.)

Ιστορία της Νεώτερης Αρχιτεκτονικής-Ρυθμολογία (Β΄ Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι σπουδαστές την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής τις αρχές του 20^{ου} αι. έως τα μέσα του 20^{ου} αι., ώστε να μπορούν να διακρίνουν και να αναγνωρίζουν διαφορετικές τάσεις, ρυθμούς και αρχιτέκτονες.

Να μπορούν να αναγνωρίσουν τις επιρροές της αρχιτεκτονικής από δυτικά ρεύματα και από ελληνικές προσλαμβάνουσες.

Περιεχόμενο του μαθήματος

-Νεοβυζαντινισμός, χαρακτηριστικά, επιρροές, αρχιτέκτονες, παραδείγματα (Οφθαλμιατρείο)

-Ρομαντισμός, χαρακτηριστικά, επιρροές, αρχιτέκτονες, παραδείγματα από Ελλάδα (βίλα Μαργαρίτα) και υπόλοιπη Ευρώπη.

-Η μορφολογία της «Μετάβασης» στην αρχιτεκτονική.

-Art nouveau

-Art deco

-Κίνημα Bauhaus

-Κίνημα του μοντερνισμού

Η νεοελληνική πρωτοπορία της αρχιτεκτονικής στη δεκαετία του 1930. Έργα, μορφές αρχιτεκτόνων, πολεοδομικός σχεδιασμός.

Μεταπολεμική ελληνική αρχιτεκτονική. Έργα και μορφές αρχιτεκτόνων (Άρης Κωνσταντινίδης, Τ. Ζενέτος, Ν. Βαλσαμάκης κλπ).

-Η καταστροφή της ιστορικής φυσιογνωμίας των ελληνικών πόλεων και η αλλοίωση των παραδοσιακών οικισμών.

Μουσειολογία-Μουσειοπαιδαγωγική (Β Έξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες/εβδομάδα/εργαστήριο(Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθεί ο σπουδαστής με τις βασικές αρχές και έννοιες των μουσείων και της μουσειολογικής θεωρίας και πράξης.

Να γνωρίσει την εξέλιξη των μουσείων και των συλλογών στον ευρωπαϊκό κυρίως χώρο, τις σύγχρονες τάσεις της νέας μουσειολογίας και μουσειοπαιδαγωγικής, τα διαφορετικά είδη των μουσείων.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

-Ορισμός του Μουσείου σύμφωνα με το ICOM, αλλά και εναλλακτικοί ορισμοί του Μουσείου. Ορισμοί Μουσειολογίας και Μουσειοπαιδαγωγικής.

-Συλλεκτική δραστηριότητα(θεωρητική προσέγγιση). Τι είναι συλλογή, ορισμοί συλλογής. Τι είδους συλλογές μπορούν να υπάρξουν, ποιες οι προϋποθέσεις και ποια τα κίνητρα δημιουργίας των συλλογών, πολιτική εμπλουτισμού των συλλογών στα μουσεία.

-Η εξέλιξη των συλλογών και των μουσείων στον ευρωπαϊκό κυρίως χώρο (Αρχαϊκή, Κλασική, Ελληνιστική, Ρωμαϊκή περίοδος, Βυζάντιο, Αναγέννηση, Διαφωτισμός, 19^{ος}-20^{ος}-21^{ος} αι.

-Η εξέλιξη των συλλογών και των μουσείων στην Ελλάδα από τη σύσταση του ελληνικού κράτους μέχρι τις ημέρες μας.

-Διαφορετικά είδη μουσείων και ιδιαιτερότητές τους(Αρχαιολογικά, Βυζαντινά, Εκκλησιαστικά, Ιστορικά, Λαογραφικά, Λαϊκής Τέχνης, Πολυсуλλεκτικά, Θεατρικά, Κινηματογράφου, Παιδικά, Επιστημών, Φυσικής Ιστορίας, Τεχνολογίας, Εικαστικά, Βιογραφικά, γνωστών προσωπικοτήτων, Μονοθεματικά, Οικομουσεία, Υπαίθρια Μουσεία, Ψηφιακά-εικονικά, Πολιτιστικά κέντρα κ.α.)

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων μουσείων και μουσειολογικών πρακτικών, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις κατόψεων σε riaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υπομνηματισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις που μπορούν να υποστηρίξουν τις παραπάνω θεματικές της θεωρίας σε αντίστοιχα μουσεία. Επίσης μπορούν να πραγματοποιηθούν μουσειολογικές επισκέψεις και σε μουσεία μέσα σε αρχαιολογικούς χώρους ή και μόνο σε αρχαιολογικούς χώρους, στηριζόμενες κυρίως στην ερμηνευτική προσέγγισή τους.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Πρώτες Βοήθειες (Β' Εξ.)

(Μάθημα βασικής κατάρτισης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με μεθόδους πρώτων βοηθειών.

Να γνωρίζουν τα κύρια συμπτώματα των προβλημάτων, τους τρόπους σωστής αντίδρασης και παροχής της κατάλληλης βοήθειας ανά περίπτωση.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή στις Πρώτες Βοήθειες

Καρδιοαναπνευστική ανάνηψη

Ζωτικά σημεία. Εμφράγματα, λιποθυμίες, στηθάγχη, θέσεις ανάνηψης.

Θερμοπληξία, ηλίαση(δυσανεξία στη ζέση), υποθερμία, αφυδάτωση, πνιγμονή, αλλεργία, αναφυλακτικό σοκ.

Επιληψία σε παιδιά και ενήλικες.

Δηλητηρίαση από δηλητήρια αλκοόλ τοιμπήματα από έντομα και φίδια.

Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, ρινορραγία, οδοντική αιμορραγία, ιδιαίτερες περιπτώσεις πνιγμονής.

Τραυματισμοί

Εσωτερικές και εξωτερικές αιμορραγίες. Πρώτες βοήθειες

Αρθρώσεις, εξαρθρώσεις, διαστρέμματα, είδη καταγμάτων, συμπτώματα και πρώτες βοήθειες.

Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και εγκαύματα. Σύνθλιψη από βαρύ αντικείμενο.

Ακρωτηριασμός και πρώτες βοήθειες

Εξοπλισμός φαρμακείου

Ηλεκτροπληξία

Είδη επιδέσμων, γάζες, πιαστράκια, επιθέματα.

Γ' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Προϊστορική Αρχαιολογία (Γ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία

1 ώρα /εβδομάδα/εργαστήριο(Θ,Ε,Σ): 1,1,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τα σημαντικότερα οικιστικά κατάλοιπα κυρίως της μέσης εποχής του χαλκού στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Να γνωρίζουν τις κυριώτερες παραμέτρους και τα χαρακτηριστικά του μυκηναϊκού πολιτισμού στην ύστερη εποχή χαλκού.

Να διακρίνουν τις σημαντικότερες θέσεις των μυκηναϊκών κέντρων αυτής της περιόδου.

Να γνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά της μυκηναϊκής μνημειακής τέχνης και μικροτεχνίας.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις του μυκηναϊκού πολιτισμού, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Εποχή Χαλκού Ηπειρωτική Ελλάδα

[Δραχμάνι, Αυλίσ, Θήβαι, Εύτρηση, Δράμεσι, Ελευσίς, Αθήναι, Βάρκιζα, Αφίδνες, Βραυρών, Κέα(Αγ. Ειρήνη), Ζυγουριές, Άργος, Λέρνα, Αίγινα(Κολώνα), Τίρυνθα]

Μυκηναϊκός πολιτισμός

Ο Μυκηναϊκός κόσμος. Τα μυκηναϊκά ανάκτορα και η μυκηναϊκή κοινωνία.

Μνημειακή τοπογραφία.

Μυκήνες, Ανάκτορο, οχυρώσεις, Ταφικός κύκλος Α' και Β', αρχαιολογικά ευρήματα

Τίρυνθα, Πύλος, Βαφειό, Μιδέα, Θήβα, Ορχομενός, Γλα, Ιωλκός, Άγιος Βασίλειος Σπάρτης

Μυκηναϊκά μνημεία της Αθήνας (Ακρόπολη, θολωτοί τάφοι βορείως Αρείου Πάγου) Μυκηναϊκά μνημεία Αττικής
θολωτοί τάφοι Αχαρνών, Μαραθώνα, Θορικού (Λαυρίου), μυκηναϊκή οικία Ελευσίνας, μυκηναϊκό νεκροταφείο στο
Φούρεζι (Γλυκά Νερά), Βραυρώνας, Περατής (Πόρτο Ράφτη)

Μυκηναϊκό ανάκτορο Εγκωμής Κύπρου

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης για την εμπάθυνση στη θεωρία της προϊστορικής αρχαιολογίας τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε riaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υποτιτλισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή προϊστορικά μνημεία (μυκηναϊκή κρήνη στη βόρεια κλιτύ της Ακρόπολης, μυκηναϊκά τείχη στην Ακρόπολη Αθηνών. Επίσκεψη σε προϊστορικούς τάφους στην Αρχαία Αγορά, προϊστορικά κατάλοιπα (φρεάτια, τάφοι και πηγάδια) Αρχαίας Αγοράς Αθήνας, προϊστορικά κατάλοιπα Νότιας Κλιτύος, της βόρειας πλευράς του Αρείου Πάγου, των λόφων Μουσών, Πνύκας, Νυμφών κ.α.) και μουσεία όπου φιλοξενούνται αντίστοιχα εκθέματα (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο κ.α. προσαρμογή ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας).

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Κλασική Αρχαιολογία (Γ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες /εβδομάδα/εργαστήριο(Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις χρονικές περιόδους της μέσης/ώριμης κλασικής περιόδου και της περιόδου του πλούσιου ρυθμού και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα κλασικά μνημεία για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγγειογραφίας αγγειοπλαστικής, μικροτεχνίας, γλυπτικής(και τους σημαντικότερους γλύπτες και τα χαρακτηριστικά της τέχνης τους) και αρχιτεκτονικής της κλασικής περιόδου.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Ο Πολύκλειτος και η σχολή του.

Μνημειακή τοπογραφία της Αρχαίας Αθήνας.

Το οικοδομικό πρόγραμμα του Περικλή.

Η μνημειακή διαμόρφωση της Ακρόπολης της Αθήνας. Ιστορία, Εξέλιξη, Διακόσμηση.

Προπύλαια, Ναός Αθηνάς Νίκης, Χαλκοθήκη, Ιερό Αρτέμιδος Βραυρωνίας, Παρθενώνας, Αρχαίος Ναός, Ερέχθειο (λατρείες, αρχιτεκτονική ιδιαιτερότητα), Ιερό Διός Πολιέως, Ιερό Πανδίωνος, Τείχη Ακροπόλεως.

Χρυσελεφάντινα Αγάλματα του Φειδία.

Αθηνά Παρθένος και Δίας Ολυμπίας.

Γλυπτός διάκοσμος Παρθενώνα, Μετόπες, Ζωφόρος, Αετώματα.

Ωραίος και Πλούσιος Ρυθμός, παραδείγματα μνημειακού διακόσμου και αγαλμάτων.

Οι μαθητές του Φειδία: Αλκαμένης και Αγοράκριτος.

Αγαλματικοί τύποι του β' μισού του 5^{ου} αι. π.Χ.

Οι ναοί του «αρχιτέκτονα του Θησείου» (ο ναός του Ηφαίστου και της Αθηνάς στην Αγορά της Αθήνας, ο ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο, ο ναός της Νέμεσης στον Ραμνούντα, ο «ναός του Άρη» στην Αγορά της Αθήνας)

Ο ναός του Επικουρείου Απόλλωνα στις βάσσεις της Φιγάλειας

Επιτύμβιες στήλες εξέλιξη.

Μνημειακά ανάγλυφα, επιτύμβια, αναθηματικά και ψηφισματικά ανάγλυφα.

Η γλυπτική εκτός Αττικής. Οι Αμαζόνες της Εφέσου.

Το μνημείο των Νηρηίδων. Λυκιακές σαρκοφάγοι (απλή αναφορά). Μαισωλείο της Αλικαρνασσοῦ.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης για την εμβάθυνση στη θεωρία της κλασικής αρχαιολογίας τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε ρίaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υποτιτλισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή κλασικά μνημεία (Ακρόπολη: Προπύλαιο, Παρθενών, Ερέχθειο, Ναός Αθηνάς Νίκης, Αρχαία Αγορά, Κεραμεικός κ.α.), και μουσεία όπου φιλοξενούνται αντίστοιχα εκθέματα (Νέο Μουσείο Ακρόπολης, Συλλογή κλασικών αγγείων του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Κεραμεικού, Μουσείο Αρχαίας Αγοράς κ.α.). Προσαρμογή επισκέψεων ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία-Φραγκοκρατία (Γ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες /εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις κατακτήσεις της τέχνης στους ύστερους βυζαντινούς χρόνους και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα δημιουργήματα της ύστερης βυζαντινής τέχνης σε όλη την επικράτεια της βυζαντινής αυτοκρατορίας για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υστεροβυζαντινής τέχνης στην αρχιτεκτονική, στη γλυπτική, στις εικόνες, στα ψηφιδωτά, στις τοιχογραφίες, στη μικροτεχνία.

Να εστιάσουν στην περίοδο της ενετοκρατίας και φραγκοκρατίας και των δυτικών επιδράσεων που μπόλιασαν όλες τις μορφές της βυζαντινής τέχνης.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Υστεροβυζαντινή περίοδος

Παλαιολόγεια Αναγέννηση-Χαρακτηριστικοί ναοί στο Μυστρά. Αρχιτεκτονική και μνημειακή τέχνη.

Καστροπολιτεία Μυστρά, Κάστρο, Παλάτια, Αρχοντικές οικίες, εκκλησίες (Μονή Παντάνασσας, Άγιοι Θεόδωροι, Μονή Οδηγήτριας, Άγιος Νικόλαος, Αγία Σοφία, Άγιος Δημήτριος Μητρόπολη)Μεικτός τύπος στην αρχιτεκτονική.

Παρηγορήτισσα Άρτας.

Σταυρεπίστεγοι ναοί (Πόρτα Παναγιά Τρικάλων).

Ναοί στη Θεσσαλονίκη (Άγιοι Απόστολοι, Αγία Αικατερίνη κ.α.)

Μετέωρα Μοναστήρια.

Η περίοδος της Ενετοκρατίας και της Φραγκοκρατίας.

Χαρακτηριστικά αρχιτεκτονικά δείγματα. Κάστρα, οχυρώσεις, πύργοι, ενετικά μνημεία Πελοποννήσου, Νάξου, Κρήτης, Ρόδου, Κέρκυρας, Κύπρου,. Μελέτη περιπτώσεων. Το κάστρο της Νάξου, Μπούρτζι Ναυπλίου, Καλαμάτας, Κυπαρισσίας, Καρύταινα, Κορώνη, Μεθώνη, Ενετικό λιμάνι Χανίων, Φορτέτζα Ρεθύμνου, Λότζια Ηράκλειο Κρήτης, Φρούριο Κουλές, Φραγκοκάστελλο, Κάστρο Ιπποτών Ρόδος, Παλάτι Μεγάλου Μαγίστρου κ.α.

Μνημεία από το Πριγκηπάτο της Αχαΐας (Χλεμούτσι κ.α.), από το Δεσποτάτο της Ηπείρου, από την Αυτοκρατορία της Νίκαιας, από το Δεσποτάτο του Μυστρά, από το Δουκάτο των Αθηνών.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε ριαf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υποτιτλισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή βυζαντινά μνημεία και μουσεία. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Ιστορία του Θεάτρου (Γ' Εξ.)

(Μάθημα βασικής κατάρτισης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του σπουδαστή με την εξέλιξη του θεάτρου, κυρίως στον ευρωπαϊκό χώρο, σε όλη του τη διαχρονία από τη στιγμή της δημιουργίας του μέχρι τις ημέρες μας.

Οι σπουδαστές θα μπορούν να ανατρέχουν στις κατάλληλες θεατρολογικές γνώσεις τους, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους, στις οποίες μπορεί συχνά να χρειαστεί να αναφερθούν στη γένεση και εξέλιξη του θεάτρου.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ορισμός του αντικειμένου και συνοπτικό χρονολόγιο της ιστορίας του θεάτρου από την Αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα.

Πηγές ιστορίας αρχαίου θεάτρου.

Το δράμα και τα είδη του. Η γένεση του δράματος. Ο Διόνυσος, χαρακτηριστικά της λατρείας του. Ο Διθύραμβος. Η τραγωδία. Ο Αρίων. Ο Θέσπης. Πρόδρομοι του Θέσπη.

Τόπος παραστάσεων. Τα μέρη του θεάτρου. Τα μηχανήματα του αρχαίου ελληνικού θεάτρου.

Το θέατρο του Διονύσου. Οι Διονυσιακές γιορτές και οι αθηναϊκοί δραματικοί αγώνες.

Οι συντελεστές της παράστασης (ο ποιητής, οι ηθοποιοί, το κοινό). Οι θεσμός της χορηγίας.

Οι τρεις μεγάλοι τραγικοί (Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης). Έργοβιογραφία και καινοτομίες.

Οι άλλοι τραγικοί.

Τα δραματικά είδη του αρχαιοελληνικού θεάτρου.

Το σατυρικό δράμα.

Η αρχαία κωμωδία(Δομή-Περιεχόμενο-Κυριώτεροι εκπρόσωποι).

Ο Αριστοφάνης.

Το θέατρο στους ελληνιστικούς χρόνους.

Μέση Κωμωδία/Νέα Κωμωδία.

Το ρωμαϊκό θέατρο και η επιρροή του στο σύγχρονο θέατρο (Commedia del arte. Commedia Erudita, Goldoni, Μολιέρος, Σαίξπηρ κλπ).

Εκκλησιαστικό δράμα και γελοιοποιή του Μεσαίωνα. Το θέατρο στο Βυζάντιο και το Μεσαιωνικό Θέατρο (θρησκευτικό και κοσμικό).

Οι γιορτές των τρελών και τα Καρναβάλια.

Η αναβίωση του αρχαίου δράματος και η δημιουργία της όπερας.

Το Νεοελληνικό Θέατρο

(Αρχιτεκτονική-Θίασοι-εκπαίδευση-Νεοελληνική δραματουργία).

Θρησκειολογία (Γ' Εξ.)

(Μάθημα βασικής κατάρτισης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του σπουδαστή με την εξέλιξη των θρησκευτικών δοξασιών, εθίμων, λατρειών, πρακτικών στον Ελλαδικό χώρο, από τα προϊστορικά χρόνια μέχρι τις ημέρες μας.

Ταυτόχρονα θα εξεταστεί το παναθρώπινο φαινόμενο των θρησκειών παγκοσμίως, ώστε να διασυνδεθεί η εξέλιξη των θρησκειών που αναπτύχθηκαν στον ελλαδικό χώρο με τις θρησκείες που διαδόθηκαν στον υπόλοιπο κόσμο.

Οι σπουδαστές θα μπορούν να ανατρέχουν στις κατάλληλες θρησκειολογικές γνώσεις τους, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους, στις οποίες μπορεί συχνά να χρειαστεί να αναφερθούν σε μεμονωμένες θρησκείες, αλλά και στη διαχρονία των θρησκειών, στη μετάβασή τους και στη σύγκρισή τους.

Παράλληλα έχοντας παγκόσμια θρησκειολογικά γνωστικά εφόδια θα μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα το θρησκευτικό υπόβαθρο ξένων τουριστών, διαφορετικών προελεύσεων, που μπορεί να ξεναγούν, ώστε να προσαρμόζουν τις ξεναγήσεις τους καλύτερα στις ανάγκες και προσλαμβάνουσες του group.

Περιεχόμενο του μαθήματος

-Ορισμός της Θρησκειολογίας-Το ζήτημα για το θεό, θρησκεία: ένα πανανθρώπινο φαινόμενο

-Τα πρώτα στάδια της θρησκείας στον ελλαδικό χώρο.

-Η αρχαία ελληνική θρησκεία-Τα χαρακτηριστικά της. Η διαμόρφωση του κυρίαρχου προτύπου της θρησκευτικής οργάνωσης κατά την αρχαϊκή περίοδο.

Η αρχαία ελληνική λατρεία. Ιερά τεμένη, Ο αρχαίος ελληνικός ναός και βωμοί.

Σημαντικά αρχαία ελληνικά ιερά, Τα μαντεία, Τα ελευσίνια μυστήρια, Η Διονυσιακή λατρεία, Ο Ορφισμός, Οι σημαντικότερες εορτές των Αρχαίων Ελλήνων

Από τις αρχαίες θρησκείες στον χριστιανισμό.

-Οι υπόλοιπες αρχαίες θρησκείες και οι αλληλεπιδράσεις τους με την αρχαία ελληνική, Αίγυπτος, Ιουδαϊσμός, Μιθραϊσμός.

-Η γένεση του Χριστιανισμού, η πάλη του με την αρχαία θρησκεία, η τελική του επικράτηση. Μετατροπή των αρχαίων ναών σε χριστιανικούς ναούς.

Τα ελληνικά φιλοσοφικά ρεύματα (νεοπυθαγορισμός, νεοπλατωνισμός) που επηρέασαν τη χριστιανική σκέψη.

-Οι σύγχρονες θρησκείες.

Συνοπτική εξέλιξη του Χριστιανισμού στον Ανατολικό και Δυτικό κόσμο. Ορθοδοξία και Βυζάντιο. Ρώμη, Καθολικισμός και δυτική θεολογική σκέψη(επιρροές από τον Αριστοτέλη). Αγγλικανισμός και Προτεσταντισμός. Ομοιότητες και διαφορές των Χριστιανικών δογμάτων στο θεολογικό και στο πολιτισμικό επίπεδο. Η οικουμενική κίνηση. Η Ορθοδοξία στο σύγχρονο κόσμο (χριστιανικό και μη)

-Οι «εθνικές θρησκείες» σήμερα:

Ιουδαϊσμός (σχέσεις και διαφορές με τον χριστιανισμό),

Ινδουισμός (βασικές αντιλήψεις-μετενσάρκωση-κάρμα),

Ταοϊσμός-Κομφουκιανισμός (φιλοσοφική θεμελίωση).

-Οι άλλες (εκτός Χριστιανισμού) παγκόσμιες θρησκείες:

Α). Ισλάμ. Θεμελιώδεις αντιλήψεις. Πολιτισμική και Γεωγραφική εξάπλωση. Ο ισλαμικός νόμος, (σαρία). Άραβες στοχαστές και αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Ο σουφισμός και οι νεοπλατωνικές του ρίζες. Οι δύο μεγάλοι κλάδοι του Ισλάμ (σουνίτες-σιίτες). Σουνιτικός συντηρητισμός και σιιτικός ριζοσπαστισμός. Η πολιτική τους σημασία σήμερα.

Β) Βουδισμός. Βασικές κατευθυντήριες γραμμές. Σαμάρα και απελευθέρωση. Η οκταπλή ατραπός. Η συνάντηση της Βουδιστικής με την αρχαιοελληνική σκέψη.(Μ. Αλέξανδρος, Ασόκα). Τα τρία μεγάλα βουδιστικά ρεύματα σήμερα: Χινιγιάνα, Μαχαγιάνα και Ταντρισμός.

Γ). Κινέζικη θρησκεία

Δ). Ιαπωνία και Ζεν.

Μυθολογία (Γ' Εξ.)

(Μάθημα βασικής κατάρτισης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των σπουδαστών με κάποιους από τους μύθους της πλουσιότατης ελληνικής μυθολογίας καθώς και με τις πιθανές παραλλαγές τους.

Η γνώση της ελληνικής μυθολογίας θα επιτρέπει στους σπουδαστές να αποκωδικοποιήσουν αρχαίες απεικονίσεις, αφού οι μύθοι διασυνδέονται άμεσα και ερμηνεύουν πλείστα αρχαιολογικά δεδομένα.

Οι σπουδαστές θα μπορούν να ανατρέχουν στις κατάλληλες μυθολογικές γνώσεις τους, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους, καθώς συχνά οι ξεναγοί διανθίζουν τα ιστορικά και θρησκευτικά στοιχεία με μυθολογικές αναφορές που δίνουν μια πιο σφαιρική προσέγγιση των αρχαίων ιδεολογιών.

Παράλληλα πολλές εικονιστικές αναπαραστάσεις εμπνέονται και επεξηγούνται από μυθολογικές αναγωγές.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Προέλευση των θεών.

Τιτανομαχία-Γιγαντομαχία.

Μύθοι σχετικά με τους θεούς του δωδεκαθέου. Οι προσωπικότητα και οι σχέσεις των θεών μέσα από τους μύθους.

Οι λατρευτικές πρακτικές σε σχέση με τη μυθολογία.

Η θρησκευτική εικονογραφία των αγγείων και των λοιπών μνημείων σε σχέση με τα κείμενα.

Τα ταφικά έθιμα και οι αντιλήψεις για τη μεταθανάτιο ζωή.

Η αρπαγή της Ευρώπης.

Η αρπαγή της Περσεφόνης.

Οιδίποδας-Αντιγόνη-Νιόβη.

Ορφέας και Ευρυδίκη.

Τρισώματος Τυφών/Παραλληλισμός με το μύθο του Κυανοπώγωνα.

Τάνταλος.

Τρίτων-Τρίτωνες.

Διόσκουροι.

Πάνας.

Ιαπετός-Δημιουργία της πόλης της Αθήνας-Ερεχθέας, Κέκροπας, Εριχθόνιος, Θησέας.

Αρχαία και Νεώτερη Ελληνική Λογοτεχνία (Γ' Εξ.)

(Μάθημα βασικής κατάρτισης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να γνωρίσουν την πνευματική δημιουργία των αρχαίων Ελλήνων, με την οποία συνδέεται άρρηκτα ο νεοελληνικός πολιτισμός και αποτέλεσε τη βάση για τη δημιουργία του ελληνορωμαϊκού και αργότερα του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού.

Να εξετάσουν τα διαφορετικά είδη της αρχαίας λογοτεχνίας ώστε να διαμορφώσουν μία συνολική εποπτεία της.

Να εξετάσουν την εξέλιξη της λογοτεχνικής παραγωγής τα μέσα του 20^{ου} αι., ώστε να αποκομίσουν μία διαχρονική θεώρησή της, συνυφασμένη και με την εξέλιξη των ιστορικών δεδομένων.

Οι σπουδαστές θα μπορούν να ανατρέχουν στις κατάλληλες λογοτεχνικές γνώσεις τους, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους, να διασυνδέουν αρχαιολογικά δεδομένα και να δίνουν διευκρινιστικές απαντήσεις σε ποικίλα ερωτήματα που μπορεί να τους τεθούν από τους ξεναγούμενους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

-Τα είδη της ποίησης

Επική ποίηση(αιοιδοί-ραψωδοί) επικός κύκλος, ηρωικό έπος (Ιλιάδα-Οδύσσεια)

Ομηρικό πρόβλημα

Διδακτικό έπος Ησίοδος «Έργα και Ημέραι», «Θεογονία»

Λυρική ποίηση

Ελεγεία(πολεμική, ερωτική, πολιτική, ηθική, γνωμική)/Επίγραμμα

Ίαμβος Αρχίλοχος, Σιμωνίδης ο Αμοργινός, Ιππώναξ

Μονωδιακή (μελική ποίηση)Τέρπανδρος, Αλκαίος, Σαπφώ, Ανακρέων

Χορωδιακή Αλκμάν, Στησίχορος, Ίβυκος, Σιμωνίδης ο Κείος, Βακχυλίδης, Πίνδαρος

Πεζογραφία (συνθήκες ανάπτυξης αρχές-μύθοι)

Ιστοριογραφία, Λογογράφοι

Προσωκρατική φιλοσοφία, Ίωνες φιλόσοφοι (Θαλής, Αναξίμανδρος, Ηράκλειτος, Αναξίμενης, Ξενοφάνης) Επτά Σοφοί

Ηρόδοτος και Θουκυδίδης(Βιογραφικά στοιχεία, Πηγές, Έργα, Δομή, Μέθοδοι, Γλώσσα, Ιδέες, Χρονολογικό Σύστημα

Ξενοφώντας

Σωκράτης

Πλάτων-Αριστοτέλης

Ελληνιστική εποχή: «Εκφράσεις»: περιγραφές πραγματικών και φανταστικών έργων Τέχνης.

Νεώτερη Ελληνική Λογοτεχνία

-Η Βυζαντινή κληρονομιά (Υστεροβυζαντινή περίοδος 1000-1204)

Ακριτικά τραγούδια (το έπος Βασίλειος Διγενής Ακρίτας)

Προδρομικά Ποιήματα

Σπανέας

-Η περίοδος της Φραγκοκρατίας (1204-1453)

Συνάντηση Βυζαντινού και Δυτικού κόσμου

Το Χρονικό του Μορέως, Ιπποτικά μυθιστορήματα

Ποιήματα από τον κόσμο των ζώων και των φυτών (Φυσιολόγος, Πεζόφραστος των τετραπόδων ζώων, Πουολόγος, Συναξάριον του Τιμημένου Γαϊδάρου)

-Η προεπαναστατική περίοδος 1453-1821

1453-1669: Πολιτικοκοινωνικό πλαίσιο η Κρητική Αναγέννηση, Ερωτόκριτος, Η Βοσκοπούλα, Η Θυσία του Αβραάμ, Ερωφίλη, Κατζούρμπος

1669-1821: Η πνευματική κίνηση μετά την κατάληψη της Κρήτης από τους Τούρκους, «Ο Κρητικός πόλεμος», ο θρησκευτικός ουμανισμός

Ο κύκλος των Φαναριωτών, Διαφωτισμός Εκπρόσωποι: Καταρτζής, Βηλαράς, Κάλβος, Σολωμός, Ρήγας Φεραίος, Ελληνική Νομαρχία, Αδαμάντιος Κοραής

Δημοτικό τραγούδι

-Νεοελληνική Λογοτεχνία μετά τον Αγώνα και μέχρι τη γενιά του '80

Τα απομνημονεύματα

Επτανησιακή σχολή

Ρομαντική Σχολή των Αθηνών

-Η νεώτερη περίοδος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας(1880-1930)

Νέα Αθηναϊκή Σχολή και Ηθογραφία, Η ποίηση

Παρνασσισμός, Συμβολισμός, Κωστής Παλαμάς

Πεζογραφία ρεαλισμός, Γεώργιος Βιζυηνός, Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, Ανδρέας Καρκαβίτσας κ.α.

Γενική ανασκόπηση, ρεύματα διεθνή, εσωτερικές διαμορφώσεις. Ποιητές: Σικελιανός, Βάρναλης, Πεζογράφοι: Θεοτόκης, Καζαντζάκης, Μυριβήλης, Κόντογλου, Θεοτοκάς. Νεώτεροι ποιητές: Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος.

Μουσειολογία-Μουσειοπαιδαγωγική (Γ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με πιο εξειδικευμένες μουσειολογικές θεωρητικές αρχές και πρακτικές.

Η γνωριμία με τη μουσειακή εκπαίδευση, τα ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα που μπορούν να εφαρμοστούν.

Η εξοικείωση με τις διαφορετικές κατηγορίες επισκεπτών, τα άτομα με αναπηρίες, τους διαφορετικούς τρόπους οργάνωσης εκθέσεων, τις νέες τεχνολογίες στα μουσεία, τις σύγχρονες τάσεις και προοπτικές των μουσείων.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

-Τα μουσεία σήμερα, εξέλιξη και εφαρμογή των σύγχρονων μουσειολογικών θεωριών και πρακτικών.

-Η εργασία στο μουσείο. Οργανόγραμμα, Ρόλοι και αρμοδιότητες. Τα χαρακτηριστικά του ξεναγού.

-Ερμηνεία και επισκέπτες στα μουσεία. Παραδείγματα ερμηνευτικών μέσων.

Τρόποι οργάνωσης εκθέσεων, διαφορετικές προσεγγίσεις.

-Μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις.

-Εκπαίδευση στα μουσεία. Εκπαιδευτικές θεωρίες, εξέλιξη της μουσειοπαιδαγωγικής.

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες και προγράμματα.

Διαφορετικές κατηγορίες κοινού στις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και προγράμματα.

-Άτομα με αναπηρίες στα μουσεία. Προϋποθέσεις προσβασιμότητας. Ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα.

-Νέες τεχνολογίες και μουσεία.

-Νέες τάσεις και προοπτικές των μουσείων.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων μουσείων και μουσειολογικών πρακτικών, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, αντίγραφα αποτελέσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις κατόψεων σε riaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υποτιτλισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις που μπορούν να υποστηρίξουν τις παραπάνω θεματικές της θεωρίας σε αντίστοιχα μουσεία. Επίσης μπορούν να πραγματοποιηθούν μουσειολογικές επισκέψεις και σε μουσεία μέσα σε αρχαιολογικούς χώρους ή και μόνο σε αρχαιολογικούς χώρους, στηριζόμενες κυρίως στην ερμηνευτική προσέγγισή τους.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Δ' Εξάμηνο – Ώρες- Μαθησιακά Αποτελέσματα – Περιεχόμενο

Κλασική Αρχαιολογία (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες /εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις χρονικές περιόδους της ύστερης κλασικής περιόδου, της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα ύστερα κλασικά, ελληνιστικά και ρωμαϊκά μνημεία για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγγειογραφίας αγγειοπλαστικής, μικροτεχνίας, γλυπτικής(και τους σημαντικότερους γλύπτες και τα χαρακτηριστικά της τέχνης τους), ψηφιδωτών και αρχιτεκτονικής της ύστερης κλασικής και ελληνιστικής περιόδου.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Ναοί και άλλα οικοδομήματα του 4^{ου} αι. π.Χ.

Μνημειακή τοπογραφία των μεγάλων Ιερών: Δελφοί, Ολυμπία, Δήλος, Επίδαυρος, Νεμέα. Επιλεκτική τοπογραφία των αρχαιολογικών Χώρων της Ελλάδας.

Κυκλικά οικοδομήματα (θόλος των Δελφών, της Επιδαύρου, της Ολυμπίας, θόλος της Αρσινόης, μνημείο Λυσικράτη).

Αρχιτεκτονικά γλυπτά του 4^{ου} αι. Ναός Ασκληπιού στην Επίδαυρο, Ναός της Αλέας Αθηνάς στην Τεγέα.

Κεραμική ο διακοσμητικός ρυθμός. Η μεγάλη ζωγραφική.

Διάσημοι καλλιτέχνες (Πραξιτέλης, Τιμόθεος, Λεωχάρης, Βρύαξης, Ευφράνωρ, Λύσιππος κ.α.) και προσωπικές τεχνοτροπίες στη γλυπτική του 4ου αιώνα.

Επιτύμβιο μνημείο Πύδνας και Ανάθημα του Δαόχου.

Σωζόμενα πρωτότυπα χάλκινα αγάλματα αυτής της εποχής.

Μακεδονικοί τάφοι, σωζόμενα παραδείγματα(Βεργίνα, Πέλλα, Λευκάδια, Νάουσα, Θεσσαλονίκη, Αμφίπολη , αρχιτεκτονική, τοιχογραφίες, διακόσμηση, ευρήματα.

Ελληνιστική εποχή. Τα νέα μεγάλα αστικά κέντρα της Ανατολής(Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος). Γλυπτική Ατταλικά αναθήματα απεικόνισης Γαλατών, Ο βωμός του Δία στην Πέργαμο. Ατταλιδικά μνημεία στην Αθήνα.

Η ελληνιστική αρχιτεκτονική: Μνημειακά οικοδομήματα και τεχνητά τοπία

Ναός του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα, ναός του Απόλλωνα στα Δίδυμα της Μιλήτου. Ο Ερμογένης και οι ψευδοδίπτεροι ναοί.

Το ιερό του Ασκληπιού στην Κω και το ιερό της Αθηνάς στη Λίνδο.

Η γλυπτική της ελληνιστικής εποχής. Η σαρκοφάγος του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αγάλματα του Μενάνδρου και του Δημοσθένη στην Αθήνα. Η Νίκη της Σαμοθράκης. Ο Τζόκευ του Αρτεμισίου. Μεγάλα μυθολογικά συμπλέγματα: Ο Μαρσύας και ο Σκύθης, ο Λαοκόων, Ο Ταύρος των Φαρνέζε και τα γλυπτά της Sperlonga.

Το τέλος της ελληνιστικής τέχνης και η επιστροφή στα κλασικά πρότυπα. Αθηνά από την Πέργαμο, Αφροδίτη της Μήλου, Ποσειδώνας από τη Μήλο.

Ελληνιστικά ψηφιδωτά (Ολυνθος, Βεργίνα, Πέλλα, Θεσσαλονίκη, Δίον, Δήλος).

Η μετάβαση στη ρωμαϊκή τέχνη, αλλαγές στη θρησκευτικές λατρείες.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης για την εμβάθυνση στη θεωρία της κλασικής αρχαιολογίας τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε riaf, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υποτιτλισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή κλασικά, ελληνιστικά και ρωμαϊκά μνημεία (Ναός Ρώμης και Αυγούστου, Αρχαία Αγορά Αρχαιολογικός χώρος Ολυμπίου και παριλίσιων μνημείων, Αρχαιολογικός χώρος της Ρωμαϊκής Αγοράς, Αρχαιολογικός χώρος Βιβλιοθήκης Αδριανού κ.α.), και μουσεία όπου φιλοξενούνται αντίστοιχα εκθέματα (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Αρχαίας Αγοράς κ.α.). Προσαρμογή επισκέψεων ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας της ειδικότητας.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία-Φραγκοκρατία (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία

2 ώρες /εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 2,2,4

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να διακρίνουν οι σπουδαστές τις κατακτήσεις της τέχνης στους μεταβυζαντινούς χρόνους και να κατακτήσουν ένα στοιχειώδες χρονολογικό πλαίσιο με βάση τις εξελίξεις της τέχνης.

Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα δημιουργήματα της μεταβυζαντινής τέχνης για να συσχετίζουν πληροφορίες με υλικά κατάλοιπα.

Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μεταβυζαντινής τέχνης στην αρχιτεκτονική, στη γλυπτική, στις εικόνες, στις τοιχογραφίες, στη μικροτεχνία.

Να εστιάσουν στην περίοδο της ενετοκρατίας και φραγκοκρατίας και των δυτικών επιδράσεων που μπόλιασαν όλες τις μορφές της βυζαντινής τέχνης.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες αρχαιολογικές γνώσεις για αυτήν την περίοδο, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Δουκάτο της Αθήνας, μνημεία περιόδου, μετατροπές μνημείων

Η μνημειακή τοπογραφία της Αθήνας στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή εποχή υπό ξένη κατοχή [Φράγκοι(Ντε λα Ρος), Καταλανοί και Φλωρεντινοί Δούκες(Ατζαγιόλι)].

Μνημεία της περιόδου της Φραγκοκρατίας (Παναγία της Ισόβας, Μονή Ζαρακά κ.α.)

Μνημεία της περιόδου της Φραγκοκρατίας στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Άγιος Νικόλαος Στέγης, Αγία Σοφία Ανδραβίδας, Μονή Βλαχέρνας, Αγία Παρασκευή Χλκίδας, Μονή Δαφνίου κ.α. Κινστερκιανές Μονές, Μοναχικά Τάγματα της Δύσης.

Φρουριακή Αρχιτεκτονική, Μνημεία Ενετοκρατίας.

Από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι την Επανάσταση (1453-1821). Εκκλησιαστική τέχνη. Μεταβυζαντινή περίοδος.

Αρχιτεκτονική: Μεταβυζαντινή ναοδομία (Μονή Νταού Πεντέλης κ.α.)

Ζωγραφική: Τοιχογραφίες (Απόλλωνα Λευκάδας κ.α.), εικόνες Κρητική Σχολή, Σχολή Β.Δ. Ελλάδος, Επτανησιακή Σχολή.

Η τέχνη του 17^{ου}-18^{ου} αι.

Μικροτεχνία.

Εργαστήριο

-Για τα άτομα με προβλήματα όρασης τα μαθήματα θα συνοδεύονται από υποστηρικτικές προβολές αντίστοιχων αντικειμένων και μνημείων, όπου ειδικά για τους αμβλύωπες θα προβάλλονται σε μεγέθυνση και για τους ολικώς μη βλέποντες θα συνοδεύονται από εκτεταμένες περιγραφές. Σε κάποιες περιπτώσεις για τα άτομα με ολική τυφλότητα μπορεί να ενδείκνυται η επιφάνεια προβολής για δισδιάστατη απτική εξερεύνηση, ενώ θα μπορούσαν να αγγίξουν εκμαγεία, μακέτες κτηρίων, μικρές κατασκευές, αντίγραφα έργων από πλαστελίνη και ειδικό σχολικό πηλό, αντίγραφα αποτέλεσμα τρισδιάστατης σάρωσης και εκτύπωσης(3d scanning and printing), αποτυπώσεις σε ρίαφ, είτε περιγράμματα με τρισδιάστατο στυλό.

-Για τα άτομα με προβλήματα ακοής οι προβολές θα πρέπει να συνοδεύονται από υποτιτλισμούς ή να υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

-Προβλέπονται επισκέψεις σε συναφή βυζαντινά μνημεία και μουσεία. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης θα ήταν επιθυμητή η παρουσία συνοδού κινητικότητας και για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με τη ξενάγηση μετάφραση στη νοηματική γλώσσα.

Ιστορία της Τέχνης (Δ΄ Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός είναι να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τη σύγχρονη εικαστική δημιουργία διεθνώς και στην Ελλάδα.

Να γνωρίσουν τις κυριώτερες σύγχρονες εικαστικές τάσεις, να τις συγκρίνουν και να μπορούν να ταυτίσουν και να κατατάξουν έργα τέχνης σε αυτές.

Να γνωρίζουν κάποια βασικά βιογραφικά στοιχεία των καλλιτεχνών που ξεχώρισαν και να τα διασυνδέουν με την τέχνη τους και την εποχή τους.

Να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά και τις επιρροές των καλλιτεχνών.

Να ανατρέχουν στις κατάλληλες γνώσεις της σύγχρονης ιστορίας τέχνης, ώστε να εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους, τόσο διαθεματικά όσο και διαχρονικά.

Περιεχόμενο του μαθήματος

-Αφαίρεση – αφηρημένος εξπρεσιονισμός

-Οπ Αρτ, Ποπ Αρτ, Κινητική Τέχνη, Μινιμαλισμός, Εννοιολογική τέχνη, Performances-Happenings, Νεορεαλισμός

-Σύγχρονα καλλιτεχνικά ρεύματα-νέες τεχνολογίες, ψηφιακή τέχνη

-Η σύγχρονη ζωγραφική καλλιτεχνική παραγωγή (Κουνέλλης, Ακριθάκης κ.α.)

-Η σύγχρονη γλυπτική καλλιτεχνική παραγωγή (Ρόκος, Μελά, Χρύσα, Αρμακόλας, Παπαγιάννης, Βαρώτσος, Μυλωνά κ.α.)

Λαϊκή Τέχνη-Λαογραφία (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των καταρτιζόμενων με τα κύρια θέματα της ελληνική λαϊκής τέχνης, τις σημαντικότερες εκφάνσεις του λαϊκού πολιτισμού και τα μουσεία λαϊκής τέχνης στην Ελλάδα.

Οι σπουδαστές θα μπορούν να διακρίνουν τους διαφορετικούς τομείς της λαϊκής τέχνης (αρχιτεκτονική, αγγειοπλαστική, αργυροχρυσοχοΐα, ζωγραφική, γλυπτική, χειροτεχνία κ.α.) τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά τους, τα κύρια κέντρα παραγωγής τους, σημαντικούς λαϊκούς καλλιτέχνες, κάποιες τεχνικές λεπτομέρειες κατασκευής τους, τις τοπικές τους ιδιαιτερότητες.

Οι απόφοιτοι θα μπορούν να ανατρέχουν στις κατάλληλες λαογραφικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν είτε εξειδικευμένα είτε διαθεματικά-συνδυαστικά τις ξεναγήσεις τους, αναδεικνύοντας τον νεώτερο ελληνικό πολιτισμό.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ορισμός και μέθοδοι της Λαογραφίας.

Ορισμός και τομείς της Λαϊκής Τέχνης.

Ελληνική παράδοση, λαϊκή τέχνη και τέχνη του 18^{ου}, 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα.

Η λαϊκή δημιουργία. Τομείς της λαϊκής τέχνης. Η παραδοσιακή κατοικία. Ηπειρωτική Αρχιτεκτονική, Νησιώτικη Αρχιτεκτονική, Αγγειοπλαστική, Αργυροχρυσοχοΐα.

Γλυπτική: Εκκλησιαστική, κοσμική, ποιμενική.

Ζωγραφική: Η παράδοση από τον 17^ο αιώνα.

Η ελληνική λαϊκή ζωγραφική και οι ευρωπαϊκές καλλιτεχνικές σχολές. Ο ζωγράφος Θεόφιλος.

Κέντημα, Ταπητουργία, Υφαντική.

Ενδυμασία, Η φορεσιά.

Τα μεγάλα κέντρα της λαϊκής παράδοσης και χειροτεχνίας.

Διατροφή (τα γεύματα στη διάρκεια της ημέρας, οι βασικές τροφές, η εθιμοτυπία των γευμάτων και οι τροφές των ειδικών κοινωνικών περιστάσεων, παραδοσιακές τροφές και λαϊκό εορτολόγιο, νηστεία).

Τα σημαντικότερα διακοσμητικά θέματα στη λαϊκή τέχνη.

Το δημοτικό τραγούδι (ακριτικά, κλέφτικα, παραλογές, ιστορικά τραγούδια, τραγούδια του κύκλου της ζωής, επαγγελματικά, λατρευτικά, σατυρικά, γνωμικά, διδακτικά, της ξενιτιάς) .

Λαϊκή λατρεία (ο κύκλος του χρόνου).

Λαϊκές λατρευτικές δοξασίες και έθιμα.

Η κοινωνική ζωή.

Αντιλήψεις για τον κόσμο και το ανθρώπινο σώμα (κοσμολογία, αστρολογία, προλήψεις, αντιλήψεις-λαϊκή ιατρική).

Η λαϊκή τέχνη στα ελληνικά μουσεία.

Λαογραφικά μουσεία και συλλογές.

Επίσκεψη στο Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης και στην περίοδο της Λαϊκής Τέχνης του Μουσείου Μπενάκη.

Γεωγραφία (Φυσική, Τουριστική, Διαδρομική) Οικολογία-Ελληνικό Περιβάλλον, Γεωλογία-Παλαιοντολογία-Σπηλαιολογία (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 2 ώρες/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 2,0,2

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της έννοιας του περιβάλλοντος, οι αιτίες ρύπανσης, οι επιπτώσεις της και οι τρόποι αντιμετώπισής της.

Οι σπουδαστές θα γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ελληνικού περιβάλλοντος και οικοσυστήματος, οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωμορφολογίας.

Θα εξοικειωθούν με την έννοια της τουριστικής γεωγραφίας και τα σημαντικότερα μνημεία φυσικού κάλλους της Ελλάδας.

Οι απόφοιτοι θα μπορούν να ανατρέχουν στις κατάλληλες περιβαλλοντικές και γεωγραφικές γνώσεις, ώστε να εμπλουτίζουν είτε εξειδικευμένα είτε διαθεματικά-συνδυαστικά τις ξεναγήσεις τους, αναδεικνύοντας το ελληνικό περιβάλλον με βάση το οποίο δομήθηκε και ο ελληνικός πολιτισμός.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή στο «περιβάλλον». Προσδιορισμός έννοιας, κατηγορίες (ανθρωπογενές, φυσικό, τεχνητό δομημένο).

Βασικές αρχές οικολογίας οικοσυστήματα (κατηγορίες), βιοτικοί-αβιοτικοί παράγοντες.

Τροφικές αλυσίδες, πυραμίδα μαζών και ενέργειας, περιοριστικοί παράγοντες,

Βιογεωχημικοί κύκλοι (άνθρακα, αζώτου, οξυγόνου, νερού, φωσφόρου),

Βιοποικιλότητα, παράγοντες ελάττωσης, σημασία/αξία βιοποικιλότητας. Στοιχεία για την Ελλάδα.

Υδάτινο-χερσαίο-ατμοσφαιρικό περιβάλλον. Αιτίες ρύπανσης, επιπτώσεις, μέτρα αντιμετώπισης, θέματα διαχείρισης.

Παγκόσμια προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης (φαινόμενο θερμοκηπίου, όξινη βροχή, καπνομίχλες, τρύπα όζοντος)

Χαρακτηριστικά ελληνικού περιβάλλοντος και μεσογειακών οικοσυστημάτων. Χλωρίδα, πανίδα, προστατευόμενες περιοχές.

Γεωγραφία, εισαγωγικές έννοιες, φυσική και τουριστική. Διοικητική διαίρεση, βασικά στοιχεία.

Τουριστική γεωγραφία, νέες/εναλλακτικές μορφές τουρισμού, κυριότερες τουριστικές διαδρομές.

Γεωλογία-Παλαιοντολογία-Τα σημαντικότερα σπήλαια της Ελλάδας. Αναφορά στα πέντε γεωπάρκα της UNESCO της χώρας.

Περιβαλλοντικά προβλήματα αστικού περιβάλλοντος.

Αναφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Τουριστική Ανάπτυξη-Τουριστική Νομοθεσία (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με τις παραμέτρους της ορθής τουριστικής ανάπτυξης, της τουριστικής νομοθεσίας και των ανάλογων φορέων και οργανισμών.

Οι απόφοιτοι θα μπορούν να προωθούν στις ξεναγήσεις τους βιώσιμα μοντέλα τουριστικής ανάπτυξης και θα διαμορφώνουν το έργο τους μέσα στο κατάλληλο επαγγελματικό και δεοντολογικό πλαίσιο.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη

Τουρισμός και περιβάλλον

Νομικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος

Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού

Παγκόσμιος κώδικας Ηθικών Αρχών για τον τουρισμό(10 αρχές)

Ήπιος τουρισμός

Το ελληνικό μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης

Τα χαρακτηριστικά του μαζικού τουρισμού

Περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης

Νομολογία σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και τουριστική ανάπτυξη

Θέματα Τουριστικών Πρακτορείων Ξενοδοχείων (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με βασικές τουριστικές έννοιες, με τα πρακτικά θέματα που αφορούν στις ιδιαιτερότητες των τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων, τα είδη των τουριστικών περιηγήσεων, τη γνωριμία με τις αντίστοιχες επαγγελματικές τουριστικές διαδικασίες.

Οι απόφοιτοι θα μπορούν να εφαρμόσουν τις αρχές και πρακτικές των τουριστικών διαδικασιών, ώστε να συνεργάζονται αποδοτικότερα με τους αρμόδιους φορείς.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή σε θέματα τουριστικών πρακτορείων ξενοδοχείων

Οι ιδιαιτερότητες των τουριστικών υπηρεσιών/προϊόντων

Τουριστικές επιχειρήσεις-Τουριστικό Γραφείο

Τουρίστας-Τύποι τουρισμού

Έννοια, Ίδρυση-Λειτουργία Τουριστικού Γραφείου

Υπηρεσίες τουριστικών γραφείων

Τύποι Τουριστικών Γραφείων

Γραφεία Εσωτερικού Τουρισμού

Γραφεία Εισερχόμενου Τουρισμού

Γραφεία Εξερχόμενου Τουρισμού

Γραφεία Εναλλακτικών Μορφών

Γραφεία Επαγγελματικού Τουρισμού

Προϋποθέσεις και Απαιτήσεις Λειτουργίας

Συμβάσεις του Τουριστικού Γραφείου

Σύμβαση Αποστολής εναλλασσόμενων πελατών μέσα σε ορισμένη χρονική περίοδο (allotment).

Σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού

Σύμβαση προώθησης-πώλησης

Ξενοδοχειακές συμβάσεις διεθνούς χαρακτήρα για μεμονωμένα άτομα ή για ομάδες ατόμων

Ναυλώσεις πλοίων και πλοιαρίων για πλόες αναψυχής

Συμβάσεις οργανώσεων θαλασσίων περιηγήσεων

Προστασία κατά τη μεταφορά

Αναγγελία άσκησης επαγγέλματος

Τουριστική Ψυχολογία (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία (Θ,Ε,Σ): 1,0,1

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικών θεμάτων που πραγματεύεται η επιστήμη της ψυχολογίας, με έμφαση στην τουριστική ψυχολογία, ώστε οι καταρτιζόμενοι να κατανοήσουν τον ρόλο της ψυχολογίας στην τουριστική συμπεριφορά και να βελτιώσουν τη δυνατότητα άρτιας επικοινωνίας με τους επισκέπτες στους οποίους θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή στη ψυχολογία

Ψυχολογία της προσωπικότητας

Ασκήσεις-Θεωρίες προσωπικότητας(Φρόυντ κ.α.)

Διεθνείς τουριστικοί οργανισμοί και ψυχολογικό κλίμα

Τουρισμός και ψυχική υγεία

Ανάγκη διακοπών για το άτομο

Φυσιολογική-Παθολογική Συμπεριφορά, ψυχικές ασθένειες-νευρώσεις-ψυχώσεις

Στρες και ψυχική υγεία

Ψυχοσωματικά συμπτώματα

Ψυχολογικές επιρροές του τουριστικού εργασιακού χώρου

Ψυχολογικές παράμετροι του κοινωνικού τουρισμού

Διαδρομική Ξενάγηση (Δ' Εξ.)

(Μάθημα Εξειδίκευσης)

Ώρες μαθήματος/εβδομάδα: 1 ώρα/εβδομάδα/θεωρία

4 ώρες/εβδομάδα/εργαστήριο (Θ,Ε,Σ): 1,4,5

Σκοπός –Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τον όρο της διαδρομικής ξενάγησης.

Να γνωρίσουν τις κύριες, τις εναλλακτικές διαδρομές και τον συνδυασμό αυτών που μπορούν να διαμορφωθούν στο πλαίσιο του σχεδιασμού μίας ξενάγησης, ανάλογα με τους χώρους επίσκεψης στο πλαίσιο των μαθημάτων.

Να διαμορφώσουν ένα σενάριο ξενάγησης, όπου θα επιλεγούν οι διαδρομές, οι κύριοι σταθμοί, οι στάσεις και οι διασυνδέσεις.

Οι απόφοιτοι θα είναι σε θέση να επιλέγουν την αποδοτικότερη διαδρομή σε συσχέτιση με τις γνώσεις τους, τα στοιχεία που θέλουν να αναδείξουν, το διαθέσιμο χρόνο και τις ανάγκες των ξεναγούμενων.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θεωρία

Μεθοδολογία. Ορισμός και μέθοδοι της Διαδρομικής Ξεναγήσης και της Πολιτιστικής Διαδρομής.

Η πόλη και η μνήμη της. Προβλήματα και διευκολύνσεις στο σχεδιασμό μιας διαδρομικής ξεναγήσης, ειδικά για άτομα με προβλήματα όρασης.

Το παράδειγμα του Αθηναϊκού περιπάτου(ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων). Αντίστοιχα παραδείγματα από τους χώρους λειτουργίας των ΙΕΚ ανά την Ελλάδα.

Η θεματική (χάραξη διαδρομής, χωροθέτηση και επιλογή σημείων).

Η ποιητική (αισθητικά και νοητικά στοιχεία, περιγραφική ικανότητα ξεναγού, συνεκτική και ευχάριστη ενδιάμεση πορεία ανάμεσα σε δύο διαδοχικούς τόπους επίσκεψης, η λογική απόδοσης του νοήματος της διαδρομής μέσα από την αλληλουχία των θέσεων κτλ)

Η ρητορική (στρατηγικές πειθούς της πολιτιστικής διαδρομής και λεκτικά μέσα απόδοσης του νοήματος).

Περιήγηση σε αρχαιολογικούς χώρους, προβλέψεις και διευκολύνσεις για άτομα με προβλήματα όρασης.

Ανάλυση και οργάνωση διαδρομικών ξεναγήσεων. Επιλογή διαδρομικών θεμάτων. Ανάλυση των διαδρομικών εκπαιδευτικών επισκέψεων του ΙΕΚ.

Παραδείγματα θεματολογίας Διαδρομικών Ξεναγήσεων στην Αθήνα και στην Αττική-σχεδιασμός (π.χ. Ακρόπολη, Παρθενώνας, Μουσείο Ακρόπολης, η αρχαία αγορά της Αθήνας, Κεραμεικός, Ρωμαϊκή Αγορά, Ολυμπείο, διασύνδεση μνημείων, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Οι βυζαντινές εκκλησίες της Αθήνας, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο κ.α.)

Παραδείγματα θεματολογίας Διαδρομικών ξεναγήσεων στη Στερεά Ελλάδα (Θήβα, Λιβαδειά, Δελφοί)

Ενδεικτικοί τρόποι περιήγησης σε μουσείο. Προβλέψεις και διευκολύνσεις για άτομα με προβλήματα όρασης.

Αντίστοιχες επιλογές μπορούν να προσαρμοστούν ανάλογα με το χώρο λειτουργίας των ΙΕΚ.

Εργαστήριο

Περιηγήσεις στους χώρους που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Για το εργαστήριο του ανωτέρω μαθήματος κρίνεται απαραίτητη η εκπόνηση από κάθε σπουδαστή, μίας εργασίας-ξεναγήσης διαδρομικού χαρακτήρα, που η παρουσίασή της πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών εκδρομών.

Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία

1. Η εξαμηνιαία Πρακτική Άσκηση ή η Μαθητεία σε χώρους εργασίας, διάρκειας 960 ωρών, είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Μέσω της Πρακτικής Άσκησης ή της Μαθητείας, οι καταρτιζόμενοι των Ι.Ε.Κ. ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους και αποκτούν επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς με την κατάρτιση τους κλάδους, σε θέσεις που προσφέρονται από φορείς και επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η Πρακτική Άσκηση ή η Μαθητεία σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

2. Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 120 ημερομίσθια στην ειδικότητα που εγγράφονται, απαλλάσσονται, εφόσον το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου Πρακτικής Άσκησης και τους απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης. Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 40 ημερομίσθια στην ειδικότητα που εγγράφονται, προσμετρούνται αυτά στον χρόνο της Πρακτικής Άσκησης, εφόσον το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

Η Πρακτική Άσκηση, είναι συνολικής διάρκειας 960 ωρών. Η Πρακτική Άσκηση μπορεί να πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων εξαμήνων.

Οι σπουδαστές Ι.Ε.Κ. δύνανται να πραγματοποιούν την Πρακτική Άσκηση σε φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως ισχύει, με ευθύνη του Ι.Ε.Κ. στο οποίο φοιτούν. Η περίοδος της πρακτικής άσκησης μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική.

Η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης πραγματοποιούνται με ευθύνη του Διευθυντή του Ι.Ε.Κ. ή άλλου οριζόμενου από αυτόν προσώπου ως Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης. Ο Συντονιστής Π.Α. είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζομένου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του, τον επιτόπιο έλεγχο της επιχείρησης και την τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου.

Η Πρακτική Άσκηση, τόσο στους ιδιωτικούς, όσο και στους φορείς του Δημοσίου, είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις (Υ.Α. Κ1/54877/31-3-2017/ΦΕΚ 1245 Α').

3. Η Μαθητεία στα Ι.Ε.Κ., η οποία ορίζεται ως «Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ.» αποτελείται από δύο τμήματα: «Πρόγραμμα Μαθητείας στο Ι.Ε.Κ.» και «Πρόγραμμα Μαθητείας στον χώρο εργασίας». Στο Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ. εγγράφονται οι απόφοιτοι του 4ου εξαμήνου φοίτησης, εφόσον δεν έχουν πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση.

Η συνολική διάρκεια του Προγράμματος Μαθητείας Ι.Ε.Κ. είναι 960 ώρες και επιμερίζεται σε 192 ώρες κατάρτισης στο Ι.Ε.Κ., και 768 ώρες μαθητείας στον χώρο εργασίας.

Το «Πρόγραμμα Μαθητείας Ι.Ε.Κ.» υλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Λειτουργίας των Ι.Ε.Κ., όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Η παρακολούθηση της υλοποίησης του Προγράμματος Μαθητείας στον χώρο εργασίας και η ευθύνη συντονισμού για την εφαρμογή του Προγράμματος Μαθητείας, ανήκει στο οικείο Ι.Ε.Κ. Η αξιολόγηση του Προγράμματος Μαθητείας Ι.Ε.Κ. αφορά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μάθησης των μαθητευομένων και πραγματοποιείται στο Ι.Ε.Κ. και στον χώρο εργασίας.

5. Στην ειδικότητα «**Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)**» ο πρακτικά ασκούμενος πρέπει να αποκτήσει και καλλιεργήσει εκείνες τις γνώσεις - δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται από το εργασιακό προφίλ επαγγελματικών ικανοτήτων της ειδικότητας και πιο συγκεκριμένα να καταστεί ικανός να:

Γνώσεις

-Γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες των μνημείων σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και των εκθεμάτων μουσείων.

-Ανασύρει και συσχετίζει τις κατάλληλες γνώσεις από όλα τα γνωστικά πεδία και όλες τις περιόδους ώστε να διανθίζει τις ξεναγήσεις με διαχρονικά και διαθεματικά στοιχεία.

-Συνδυάζει διαφορετικές γνώσεις και να ανατροφοδοτεί τις ξεναγήσεις με βάση τις ερωτήσεις που θα δέχεται από τους ξεναγούμενους.

-Παραπέμπει στις σωστές πηγές και σε τεκμηριωτικά δεδομένα (ιστορικά, αρχαιολογικά, ανασκαφικά, φιλολογικά κ.α).

-Εκτιμά στοιχεία της αρχαιολογικής και τουριστικής νομοθεσίας που μπορούν να διευκολύνουν την ξενάγηση, περιήγηση και διαμονή των ξεναγούμενων.

Δεξιότητες

-Ο πρακτικά ασκούμενος με προβλήματα όρασης να επιδεικνύει επιδεξιότητα στην όσο το δυνατόν αυτόνομη κινητικότητα και τον προσανατολισμό σε μουσεία, αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους.

-Διαμορφώνει ξεχωριστά σενάρια διαδρομικών ξεναγήσεων ανάλογα με τις περιστάσεις.

-Αποκτήσει εξοικείωση στην επαφή με τον κόσμο και να αναπτύξει την κοινωνικότητά του.

-Εστιάζει στα κατάλληλα μνημεία και εκθέματα που φαίνονται να συνδυάζονται με τα ενδιαφέροντα των ξεναγούμενων.

-Κεντρίσει το ενδιαφέρον των ξεναγούμενων, δίνοντας αφορμή στον επισκέπτη να διαδράσει μαζί τους και να εμπνευστεί από αυτά.

-Συνδυάζει κύριες, εναλλακτικές διαδρομές και συνδυασμό αυτών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους ανάλογα με τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα, τη θεματική και το διαθέσιμο χρόνο των ξεναγούμενων.

-Εξειδικεύει τις ξεναγήσεις ανάλογα με τη φύση και τις ιδιαιτερότητες του κοινού (μαθητές σχολείου, σπουδαστές, τουρίστες, εμποδιζόμενα άτομα, άτομα με αναπηρίες κ.α.).

-Ευαισθητοποιηθεί απέναντι σε ειδικό κοινό, όπως άτομα με προβλήματα όρασης ή ακοής που ενδέχεται να συμμετέχουν στις ξεναγήσεις, καθώς χρειάζονται πιο αναλυτική δομημένη περιγραφή των εκθεμάτων.

Ικανότητες

-Αναπτύσσει κριτική ικανότητα, ώστε να μπορεί να προβεί στις κατάλληλες επιλογές ξενάγησης, ανάλογα με το κοινό.

-Συνειδητοποιήσει την ανάγκη συνεχούς ανανέωσης και εμπλουτισμού γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων και διεύρυνσης στάσεων για την εξέλιξή τους ως ατόμου αλλά και ως επαγγελματία.

-Εργάζεται στο πλαίσιο της επαγγελματικής δεοντολογίας, με επάρκεια, υπευθυνότητα και αυτάρκεια.

-Ενδυναμώνει τα ιστορικά και αρχαιολογικά ενδιαφέροντα και αναζητήσεις του κοινού μέσα από τη διαπροσωπική επαφή με τους ξεναγούμενους.

-Λειτουργεί ως πρεσβευτής του ελληνικού πολιτισμού διαχρονικά.

7. Μέθοδοι Διδασκαλίας, Μέσα Διδασκαλίας, Εξοπλισμός, Εκπαιδευτικό Υλικό

Μέθοδοι Διδασκαλίας

Εφαρμόζονται όλες οι γνωστές μέθοδοι διδασκαλίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εφαρμογή των συμμετοχικών εκπαιδευτικών μεθόδων και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων κατά την διδακτική προσέγγιση των καταρτιζομένων από τους εκπαιδευτές.

Επίσης στα πλαίσια της κατάρτισης δύναται να πραγματοποιούνται:

Διαλέξεις από ειδικευμένους επαγγελματίες του κλάδου, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις και θεματικές εκθέσεις.

Εξοπλισμός – Μέσα διδασκαλίας

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- Πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, ιδανικά διαδραστικός πίνακας.
- Βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD / LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 Ansi Lumens).
- Πλαστελίνη, ειδικός σχολικός πηλός, απτικοί χάρτες, αποτυπώσεις σε ρίaf, μακέτες, τρισδιάστατα στυλό, penfriend

Εκπαιδευτικό υλικό

Το εκπαιδευτικό υλικό αποτελείται από σημειώσεις, συγγράμματα εκπαιδευτών και προτεινόμενη βιβλιογραφία ανά μάθημα κατάρτισης.

8. Προδιαγραφές Εργαστηρίων & Εργαστηριακός Εξοπλισμός

9. Οδηγίες για τις εξετάσεις Προόδου και Τελικές

Αναφορικά με τις εξετάσεις προόδου και τις τελικές εξετάσεις των καταρτιζομένων ισχύουν τα όσα ορίζονται στα άρθρα 18-21 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΙΕΚ (ΦΕΚ 1807/2.7.2014). Συνοπτικά ισχύουν τα εξής:

Η αξιολόγηση των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων των καταρτιζομένων ανά μάθημα περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση :

- A. Εξέταση προόδου,
- B. Τελική εξέταση ή και

Γ. Αξιολόγηση συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές, οι οποίες δύνανται να αντικαθιστούν εξέταση έως και το 40% του πλήθους των συνολικών μαθημάτων εκάστου εξαμήνου.

Αναφορικά με τις εξετάσεις προόδου σε όλα τα μαθήματα κάθε εξαμήνου κατάρτισης πραγματοποιείται τουλάχιστον μια εξέταση προόδου, ανά μάθημα, προ της συμπλήρωσης του 70% των ωρών κατάρτισης του εξαμήνου, με εξεταζόμενα θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.

Αναφορικά με τις τελικές εξετάσεις κάθε εξαμήνου στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος. Τα θέματα των τελικών εξετάσεων ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν και η διάρκεια κάθε εξέτασης είναι δύο (2) ώρες εκτός από τα εργαστήρια.

Η τελική βαθμολογία (τ. Β) του μαθήματος διαμορφώνεται κατά 60% από το βαθμό της γραπτής τελικής εξαμηνιαίας εξέτασης και κατά 40% από το μέσο όρο του βαθμού προόδου (Β.Π.), στρογγυλοποιούμενος στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

Τα άτομα με προβλήματα όρασης εξετάζονται προφορικά και τα άτομα με προβλήματα ακοής εξετάζονται και γραπτά και προφορικά παρουσία διερμηνέα νοηματικής γλώσσας.

10. Οδηγίες για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης

Ο απόφοιτος της ειδικότητας «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής του στο Ι.Ε.Κ. συμμετέχει στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)» (Φ.Ε.Κ. Β' 1098/2014), όπως τροποποιήθηκε και εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε δυνάμει της διάταξης του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013.

Η Πιστοποίηση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων Ι.Ε.Κ. βασίζεται σε εξετάσεις Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους. Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 στην ειδικότητα «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» δικαιούται όποιος ολοκληρώσει επιτυχώς και τα δύο μέρη των εξετάσεων.

Για τα άτομα με προβλήματα όρασης το θεωρητικό μέρος εξετάζεται προφορικά και το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ξενάγησης σε μουσείο ή αρχαιολογικό χώρο της επιλογής τους.

Για τα άτομα με προβλήματα ακοής το θεωρητικό μέρος εξετάζεται και γραπτά και προφορικά, παρουσία διερμηνέα νοηματικής γλώσσας και το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ξενάγησης σε μουσείο ή αρχαιολογικό χώρο της επιλογής τους παρουσία διερμηνέα νοηματικής γλώσσας.

Νομοθεσία.

1. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)» (Φ.Ε.Κ. Β' 1098/2014), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Οδηγία 2005/36/ΕΚ.

11. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης

Για την υγιεινή και ασφάλεια των καταρτιζομένων τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις. Για την κατάρτιση σε εργαστηριακούς χώρους και σε επιχειρήσεις, τηρούνται οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές για την ασφάλεια και την υγιεινή στην ειδικότητα και το επάγγελμα. Σε κάθε περίπτωση τόσο για την κατάρτιση στο ΙΕΚ, σε επιχειρήσεις και εργαστηριακούς χώρους όσο και για την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία πέραν της τήρησης των κανόνων ασφαλείας στην ειδικότητα και το επάγγελμα, τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής όπως προβλέπονται ιδίως από :

- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ.Ν.3850/2010, όπως ισχύει),
- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015)
- το αρ.2 της υπ. αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β'/2015),
- το υπ. αριθμ. /Κ1/146931/18/09/2015 έγγραφο του ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)»
- την παρ.8 του αρ.17 του Ν.4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.

12. Προσόντα Εκπαιδευτών

Ως εκπαιδευτής ενηλίκων ορίζεται ο επαγγελματίας ο οποίος διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του και την απαιτούμενη πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια για τη γενική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης, όπως προσδιορίζεται σχετικά στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή.

Η επάρκεια, η διαρκής ανανέωση και η επικαιροποίηση των προσόντων των εκπαιδευτών όπως και η χρήση των κατάλληλων εκπαιδευτικών μεθόδων και εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης. Για το λόγο αυτό, τα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνουν σαφείς κατευθύνσεις αναφορικά με τα προσόντα των εκπαιδευτών ανά μάθημα και με τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά μέσα, μεθοδολογίες και εργαλεία.

Τα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτών ανά μάθημα στην ειδικότητα «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» έχουν ως ακολούθως:

Αρχαία Ιστορία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας κατά προτίμηση με ειδίκευση στην Ιστορία. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Βυζαντινή Ιστορία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας κατά προτίμηση με ειδίκευση στην Ιστορία. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Νεώτερη Ιστορία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας κατά προτίμηση με ειδίκευση στην Ιστορία. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Προϊστορική Αρχαιολογία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Κλασική Αρχαιολογία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία-Φραγκοκρατία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Ιστορία της Τέχνης: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Ιστορία της Νεώτερης Αρχιτεκτονικής-Ρυθμολογία: Πτυχιούχος τμήματος Αρχιτεκτονικής. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Ιστορία του Θεάτρου: Πτυχιούχος σχολής Θεατρικών Σπουδών. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Θρησκευολογία: Πτυχιούχος Θεολογικής Σχολής. Επιθυμητή η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Μυθολογία: Πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Αρχαία και Νεώτερη Ελληνική Λογοτεχνία: Πτυχιούχος φιλοσοφικής σχολής. Επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Λαϊκή Τέχνη-Λαογραφία: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης με μεταπτυχιακές σπουδές στη Λαογραφία-Λαϊκή Τέχνη και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Γεωγραφία (Φυσική, Τουριστική, Διαδρομική) Οικολογία-Ελληνικό Περιβάλλον, Γεωλογία-Παλαιοντολογία-Σπηλαιολογία: Περιβαλλοντολόγος ΑΕΙ, ή πτυχιούχος τμήματος Γεωλογίας ΑΕΙ. Επιθυμητή η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Μουσειολογία-Μουσειοπαιδαγωγική: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης και με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας. Επάρκεια γραφής Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Αρχαιολογική Νομοθεσία: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης, ή πτυχιούχος Νομικής Σχολής. Επάρκεια γραφής Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Τουριστική Ανάπτυξη-Τουριστική Νομοθεσία: Πτυχιούχος τουριστικών επιχειρήσεων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επιθυμητή η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Θέματα Τουριστικών Πρακτορειών Ξενοδοχείων: Πτυχιούχος τουριστικών επιχειρήσεων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επιθυμητή η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Τουριστική Ψυχολογία: Πτυχιούχος Τμήματος Ψυχολογίας ΑΕΙ. Επιθυμητή η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Πρώτες Βοήθειες: Πτυχιούχος Νοσηλευτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχιούχος Ιατρικής Σχολής. Επιθυμητή η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Τεχνική Ξενάγησης: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης. Επιθυμητή η αποφοίτηση από τη Σχολή Ξεναγών ή παρακολούθηση των ταχύρρυθμων σεμιναρίων κατάρτισης για την απόκτηση της ιδιότητας του ξεναγού. Επάρκεια γραφής Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Διαδρομική Ξενάγηση: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης. Επιθυμητή η αποφοίτηση από τη Σχολή Ξεναγών ή παρακολούθηση των ταχύρρυθμων σεμιναρίων κατάρτισης για την απόκτηση της ιδιότητας του ξεναγού. Επάρκεια γραφής Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης και επιθυμητή η γνώση ελληνικής νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με προβλήματα ακοής.

Στη σύνταξη του οδηγού σπουδών της ειδικότητας «Ξεναγός σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς-Πολιτιστικούς Χώρους (άτομα με προβλήματα όρασης ή προβλήματα ακοής)» συνέβαλαν οι εκπαιδευτές/ριες:

Συντάκτες: Ελπίς Καλοφωλιά, Αρχαιολόγος-Ιστορικός Τέχνης, MA Μουσειολογίας

Μαρία Πλαστήρα, Κοινωνιολόγος, εκπαιδύτρια κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης τυφλών.

Συντονιστής: Σάββας Δήμου, Διευθυντής Δ.ΙΕΚ Μεταμόρφωσης, MSc Ειδικής Αγωγής, MSc Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Ανάπτυξη Ανθρώπινων Πόρων

13. Παραπομπές

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Υ.Α. 5954(Φ.Ε.Κ. Β΄1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».
4. ΕΟΠΠΕΠ, *Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων*, ανακτήθηκε 21/2/2017 από: <http://www.nqf.gov.gr/index.php/ethniko-plaisio-prosonton>
5. ΚΥΑ 3691 (ΦΕΚ Β 945/15-04-2014) «Ίδρυση Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης Ειδικής Αγωγής»
6. Υ.Α. 3900/10-04-2014 (ΑΔΑ: ΒΙΗΔ9-129) Ειδικότητες Ι.Ε.Κ. Ειδικής Αγωγής